

Előterjesztés

**a Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény
2025. évi munkájáról szóló beszámoló
elfogadására**

BESZÁMOLÓ

SÁTORALJAÚJHELYI EGYESÍTETT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY
2025. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

2026. JÚNIUS 1.

Tartalom

I. A SÁTORALJAÚJHELYI EGYESÍTETT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY SZERVEZETE	2
I.1. Az intézmény adatai.....	2
I.2. Illetékessége, működési köre:.....	3
I.3. Személyi feltételek.....	4
I.4.Szervezeti felépítés	6
II. AZ INTÉZMÉNYI FELADATELLÁTÁS BEMUTATÁSA	7
II.1. Étkeztetés.....	7
II.2. Házi segítségnyújtás	9
II.3. Idősek nappali ellátása	12
II.4. Fogyatékosok nappali ellátása.....	15
II.5. Támogató szolgáltatás	19
II.6. Szenvedélybetegek közösségi ellátása	22
II.7. Család- és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat	26
II.8. Idősek Otthona	46
III. A SZAKDOLGOZÓK TOVÁBBKÉPZÉSE.....	52
IV. AZ INTÉZMÉNY GAZDÁLKODÁSA	53
VI. KAPCSOLATAINK	58
VII. PÁLYÁZATOK.....	59
VIII. INTÉZMÉNYI ELISMERÉS	61
IX. JÖVŐRE VONATKOZÓ ELKÉPZELÉSEK, JAVASLATOK	61
X. ÖSSZEGZÉS ÉS JÖVŐBENI KIHÍVÁSOK	63

I. A SÁTORALJAÚJHELYI EGYESÍTETT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY SZERVEZETE

I.1. Az intézmény adatai

Intézmény elnevezése:	Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény
Intézmény székhelye:	3980 Sátoraljaújhely, dr. Molnár János u.12.
Intézményvezető:	Csernai Ferencné
Telephelyei:	Alapszolgáltatási Központ- Család- és Gyermekjóléti Központ 3980 Sátoraljaújhely, Hősök tere 10. Idősek Klubja és Fogyatékosok Napközi Otthona 3980 Sátoraljaújhely, Hunyadi utca 8.
Jogállás:	önálló jogi személy
Gazdálkodási jogköre:	önálló gazdálkodói jogkörrel rendelkező költségvetési szerv
Szakágazati besorolása:	87300 Idősek, testi fogyatékosokkal élők bentlakásos ellátása
Fenntartó szerv:	Sátoraljaújhely Város Önkormányzata 3980 Sátoraljaújhely, Kossuth Lajos tér 5.
Elérhetősége:	Telefon: 47/525-100

I.2. Illetékessége, működési köre:

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátást, valamint gyermekjóléti alapellátást biztosító integrált intézmény.

Étkeztetés, idősök nappali ellátása, házi segítségnyújtás, szenvedélybetegek közösségi ellátása: Sátoraljaújhely város közigazgatási területe.

Család-és Gyermekjóléti Szolgálat: Sátoraljaújhely város közigazgatási területe

Család- és Gyermekjóléti Központ: Sátoraljaújhely Járás közigazgatási területe

Fogyatékos személyek nappali ellátása:

Sátoraljaújhely, Alsóregmec, Bózsva, Felsőregmec, Füzér, Filkeháza, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Hollóháza, Kishuta, Kovácsvágás, Mikóháza, Nagyhuta, Nyíri, Pálháza, Pusztafalu, Vágáshuta, Vilyvitány települések

Támogató szolgáltatás:

Alsóregmec, Bózsva, Felsőregmec, Füzér, Hollóháza, Kishuta, Kovácsvágás, Mikóháza, Pusztafalu, Sátoraljaújhely, Vágáshuta, Vilyvitány települések közigazgatási területe.

Idősök Otthona: Borsod- Abaúj – Zemplén vármegye területe

Alapítás időpontja: 1986.01.08.

Hatályos alapító okirat kelte, száma: 2025. április 16. A4/2025.

Irányító, felügyeleti szervek: Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő- testülete

I.3. Személyi feltételek

Intézményvezető:

Csernai Ferencné

Elérhetőség:

Telefon: 47/321-919

email: eszi.saujhely@gmail.com

Alapszolgáltatási Központ Vezető:

Simonné Hauzer Mónika

Elérhetőség:

Telefon: 47/521-076

email: alapszolgaltatas.seszi@gmail.com

Család- és Gyermekjóléti Központ Vezető: Jurkó-Sándor Éva

Elérhetőség:

Telefon: 47/521-077

email: seszi.csgykozpont@gmail.com

Idősek Otthona szakmai egységvezető:

Bodnár Miklósné

Elérhetőség:

Telefon: 47/322-758

email: eszi.saujhely@gmail.com

Fogyatékosok Napközi Otthona Vezető:

Perecsiné Bajusz Noémi

Elérhetőség:

Telefon: 47/322-570

email: eszi.hunyadi@gmail.com

Egyes szakterületekért felelős dolgozók:

Gazdálkodás:

Bánkuti Gyuláné gazdaságvezető

Élelmezés:

Csorosz Magdolna élelmezésvezető

Házigondozás:

Kovács Katalin vezető gondozónő

Szenvedélybetegek közösségi ellátása:

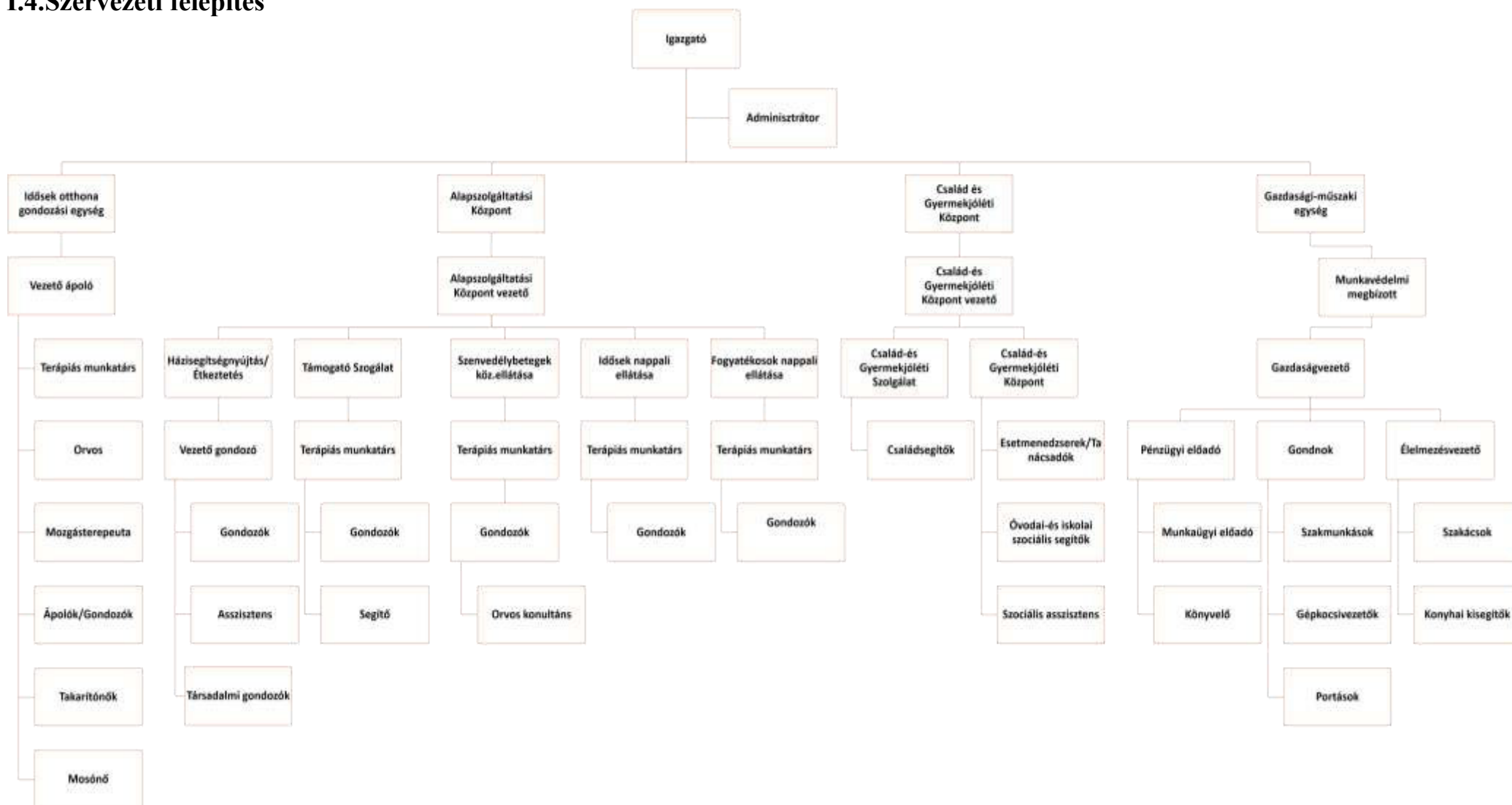
Perecsiné Bajusz Noémi terápiás munkatárs

Nappali ellátás:

Drengubákné Ungvári Gyöngyi terápiás munkatárs

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény dolgozói létszáma 2025. december 31-e állapot szerint		
Ellátási forma	Munkakör	Létszám
Házi segítségnyújtás:	vezető gondozó	1
	gondozó	23
Támogató Szolgálat:	terápiás munkatárs	1
	gondozó	2
	segítő	1
Szenvedélybetegek közösségi ellátása:	terápiás munkatárs	0,5
	gondozó	2
Család és Gyermejjóléti Központ/Szolgálat:	esetmenedzser szakmai vezető	1
	esetmenedzser	3
	óvodai - és iskolai szociális segítő	3
	szociális asszisztens	1
	szociális diagnózis- esetmenedzser	1
	családsegítő	3
Fogyatékosok Napközi Otthona:	terápiás munkatárs	1
	gondozó	2
Idősek nappali ellátása	terápiás munkatárs	2
	gondozó	3,5
	segédgondozó	1
Szociális étkeztetés:	konyhai kisegítő	4
	gépkocsivezető	1
	asszisztens	1
Élelmezés:	élelmezésvezető	1
	szakács	3
	konyhai tálaló	1
	szakács-konyhai tálaló	1
	élelmezési ügyintéző	1
Központi irányítás:	igazgató	1
	gazdaságvezető	1
	könyvelő	1
	pénzügyi előadó	1
	munkaügyi előadó	1
	adminisztrátor	1
	gondnok	1
Idősek otthona	szakmai egységvezető	1
	ápoló	10
	gondozó	6
	segédgondozó	1
	takarító	3
	mosó-takarító	0,5
	portás	2
	gépkocsivezető	1
	karbantartó	2
Összesen:		99,5

I.4.Szervezeti felépítés

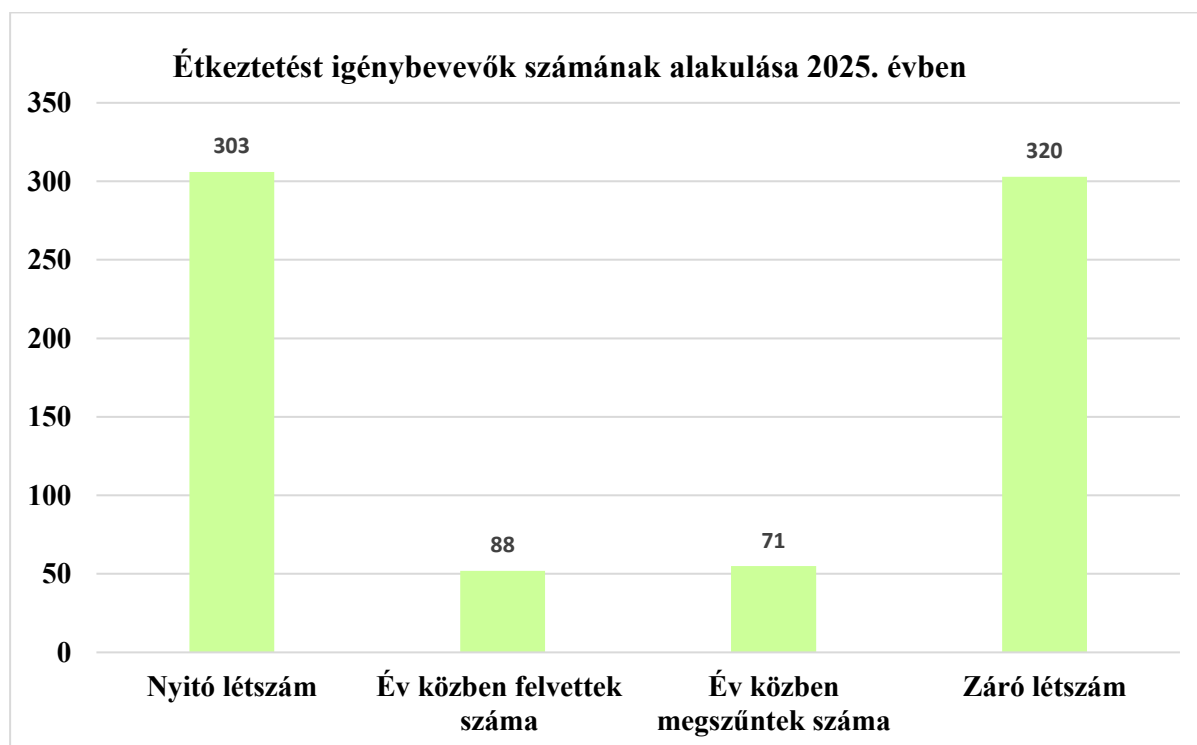
II. AZ INTÉZMÉNYI FELADATELLÁTÁS BEMUTATÁSA

II.1. Étkeztetés

Intézményünk napi egyszeri meleg étkezést biztosít azon szociálisan rászoruló személyek számára, akik egészségi állapotuk, életkoruk, pszichiátriai betegségük, fogyatékoságuk vagy kedvezőtlen szociális körülményeik alapján, tartósan vagy átmenetileg nem képesek önmaguk ellátására. Az étkeztetés helyben fogyasztással, elvitellel, illetve mozgáskorlátozottság esetén házhoz szállítással biztosított a Sátoraljaújhely közigazgatási területén élő rászorulóknak az év 365 napján. Orvosi javaslat alapján diétás étkezés igénybevételére is lehetőség van.

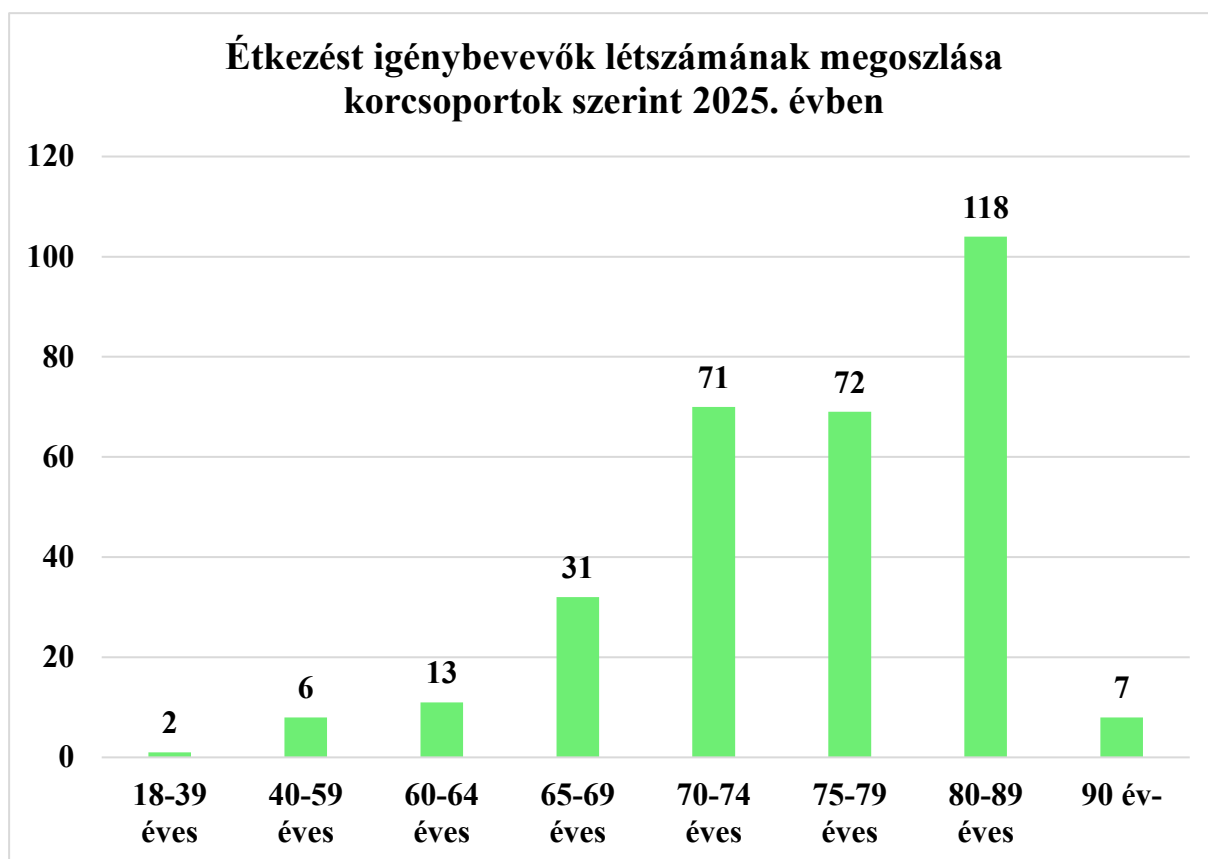
2025-ben az étkeztetés személyi és tárgyi feltételei nem változtak.

Az év során az ellátotti létszám növekedett, valamint az ellátottak körében is jelentős személyi változások voltak.

A beszámolási időszakban 88 új ellátott került felvételre, ugyanakkor 71 főnek az ellátása szűnt meg főként elhalálozás vagy bentlakásos intézményi elhelyezés miatt.

Az étkeztetésben részesülők életkor szerinti megoszlását a következő diagram mutatja.

A 70 év alatti korcsoportokba az ellátásban részesülők mindössze 16 %-a tartozik, ez csökkenést mutat az előző évhez (18 %) képest. Stagnált a 70-74 évesek száma (23 %) és a 75-79 évesek száma (23 %). A 80-89 évesek (36 %) aránya emelkedett, alig változott a 90 évnél idősebbek száma (2 %).

Az életkor szerinti megoszlás jól tükrözi a társadalom idősödését, egyre több olyan idős személy veszi igénybe a szolgáltatást, aki önellátásra nem képes, mozgásában korlátozott, vagy más egészségi okból fokozott gondozási igénye van. Mindez az igénybevétel módjában is érzékelhető:

- 69 fő helyben fogyasztással,
- 74 fő elvitellel,
- 177 fő pedig házhoz szállítással vette igénybe az étkeztetést.

Az étkeztetésben részesülők több, mint felének (55 %) a lakására szállítottuk az ebédet a fogyatékoságuk, mozgáskorlátozottságuk vagy betegségük miatt. A házhozszállítás gyalogosan és intézményi gépkocsival történik, ami nagy kihívást jelent a mindennapokban.

2025-ben az éves átlaglétszám 238 fő volt.

II.2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás célja az önálló életvitel fenntartásának segítése a saját otthonukban élő, gondozási szükséglettel rendelkező, idős, beteg igénybe vevők részére. Az idősök számára is fontos tényező, hogy ameddig lehet, saját megszokott környezetükben, komfortosan élhessék mindennapjaikat ezzel a segítséggel.

A szolgáltatást elsősorban azok az idősök vették igénybe, akik önellátásra csak részben képesek, a napi teendők ellátásához segítséget igényelnek, egyedül, vagy idős társukkal élnek és nincs, vagy nincs a közelben olyan elérhető hozzátartozójuk, aki gondozni - ápolni tudná őket a mindennapokban.

A házi segítségnyújtás keretében az önálló életvitel megtartásához a saját lakókörnyezetben nyújtottunk segítséget az idős személy szükségleteinek megfelelően, meglévő képességeik felhasználásával, jobb életminőség kialakítására törekedve.

A szakmai előírások szerint szociális segítséget és személyi gondozást biztosítottunk a gondozási szükséglettel rendelkező igénybe vevők részére.

A szociális segítség a szakképzettséget nem igénylő feladatokat foglalta magába:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést: mosás, vasalás, lakókörnyezet rendben tartása, takarítás az életvitelszerűen használt helyiségekben,
- a háztartási tevékenységeket: téli időszakban hóeltakarítás a lakás bejárata előtt, bevásárlás egyéni szükséglet mértékében, gyógyszer kiváltása, mosogatás, ruhajavítás,
- segítségnyújtást veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és elhárításában,
- bentlakásos intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében a magasabb szükségletet kielégítő gondozási tevékenységeket és alapápolási feladatokat láttuk el. Ennek keretében az idős személy szükségletének megfelelően étkeztetés és folyadékpótlás, mosdatás, fürdetés, öltöztetés, hely- és helyzetváltoztatás segítése, inkontinens beteg ellátása, decubitus megelőzése, ágyazás és ágyneműcsere, bőr-, haj- és körömápolás, szájápolás, gyógyszeradagolás, gyógyszerelés monitorozása, vérnyomás- és vércukormérés, , gyógyászati segédeszközök beszerzése, mentális támogatás, kapcsolattartás segítése, információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés volt a napi tevékenységek része. Állapotromlás esetén kapcsolatfelvétel a hozzátartozókkal tájékoztatás, elérhető megoldások

keresése, információnyújtás, szakellátás igénybevételének segítése. A napi gondozás során az elmagányosodás, izoláció, egyedüllét nehézségét is próbálták oldani a gondozónők.

Az elvégzendő gondozási feladatok meghatározásánál az ellátott egészségi állapota, szükséglete volt meghatározó szempont. A feladatokat az ellátott aktuális helyzete, egészségi állapota határozta meg, elkerülve az alul – ill. túlgondozás problémáját.

A vezető gondozó irányításával 21 szakképzett szociális gondozó teljes munkaidőben nyújtott segítséget a többnyire egyedülálló vagy házastársával együtt élő, idős, beteg, mozgásában korlátozott, gondozásra szoruló személynek az önálló életvitelhez, a napi tevékenységekhez Sátoraljaújhelyen, valamint Károlyfalva és Széphalom településrészekben.

A napi szakmai munka teljesítésében nehézséget jelent a megfelelő dolgozói ellátottság, utánpótlás kérdése. Problémát jelent a napi munka, a normatíva teljesítésében a dolgozók betegsége, tartós táppénzes időszaka is. A házi segítségnyújtás időalapú finanszírozású, így a hiányzó dolgozó munkaideje kiesik.

Dolgozói változások vannak, más területre elhelyezkedés, elköltözés vagy nem megfelelő munkavégzés/ dolgozói hozzáállás, alkalmatlanság miatt. A közeljövőben dolgozói nyugdíjazás is várható.

Nehéz a szakmai utánpótlás, nincs/ kevés a megfelelő végzettséggel rendelkező érdeklődő, ill. van, aki hozzáállása alapján nem alkalmas a munkavégzésre.

A házi segítségnyújtásban részesülők számának alakulása 2025. évben:

Nyitó létszám 01.01-én (fő)		Felvettek száma (fő)	Megszűntek száma (fő)	Záró létszám 12. 31-én (fő)	
193	személyi gondozás: 188	32	38	187	személyi gondozás: 187
	szociális segítés: 5				szociális segítés: 0

A beszámolási időszakban 32 főt vettünk fel, az ellátása pedig 38 főnek szűnt meg: 17 fő meghalt, 17 fő bentlakásos intézménybe került, 2 fő lemondta az ellátás, 2 fő elköltözött.

2025. december 31-én az ellátotti létszám 187 fő volt. Egészségi állapot romlása miatt felülvizsgálat során 4 fő személyi gondozásra vált jogosulttá, 1 fő elköltözött, így 2025.03.01-

től nem volt szociális segítségben részesülő ellátott. Normatív finanszírozás szempontjából az éves ellátotti létszám személyi gondozásnál 158,68 fő, szociális segítségnél 1,52 fő volt.

Életkor alapján az ellátásban részesülők 4 %-a 70 év alatti (8 fő), 96 %-a (179 fő) pedig a 70 év feletti korcsoportéhoz tartozik. Magas (99 fő) a 80-89 év közötti ellátottak száma, ami az összlétszám 53 %-a. A 90 év felettek száma 11 fő, ez az ellátotti létszám 6%-át jelenti.

Ez utóbbi két korcsoport értéke évről évre fokozatosan növekszik, ez is alátámasztja azt a demográfiai folyamatot, ami a társadalom elöregedését jelzi. Növekszik a várható élettartam, így egyre több a segítségre szoruló idős személy.

Az együttműködésre és a jó munkakapcsolatra törekedtünk a háziorvosokkal és az egészségügyi alapellátás munkatársaival. Időnként mégis nehézségekbe ütköztek a gondozók például a gyógyszeríratásnál a hosszabb várakozás miatt, vagy telefonon nehezebben lehetett elérni a körzetet.

A gondozási szükséglet megállapítása a jogszabályi előírásoknak megfelelően az értékelő adatlap mérőtablája alapján történik. Az igénybevételt megelőzően és a későbbi felülvizsgálatnál a mérőtablán 4 funkció esetében továbbra is a háziorvos/ kezelőorvos állapítja meg a pontértéket.

A szakmai előírásoknak megfelelően 2025-ben is gondozási fokozatok alapján nyújtottuk a szolgáltatást.

Az ellátottak gondozási szükséglet szerinti megoszlása 2025. 12. 31-én :

Ellátotti létszám (fő)	Gondozási szükséglet (fő)			
	0.fokozat	I. fokozat	II. fokozat	III. fokozat
187	0	186	1	0
	szociális segítség	187 fő személyi gondozás		

Munkánk során arra törekedtünk, hogy az ellátást igénybe vevők az állapotuknak, gondozási szükségletüknek megfelelő segítséget kapják az önálló életvitel fenntartásához, ezáltal csökkenjen a kiszolgáltatottságuk, az izolációjuk és a magány érzése.

II.3. Idősek nappali ellátása

Az idősek nappali ellátása a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időseknek nyújt napi életritmust biztosító szolgáltatást.

A város két pontján, a Hősök tere 10. és a Hunyadi u. 8. szám alatti telephelyen akadálymentes és esztétikus környezet várja az időseket. Tágas udvar és rendezett park áll rendelkezésre a szabadtéri programok lebonyolítására, valamint a kertészkedésre.

A korábbi évekhez hasonlóan a beszámolási időszakban is a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat, egyéni és csoportos foglalkozásokat szerveztünk idős ellátottjainknak, elősegítve a szabadidő tartalmas és hasznos eltöltését. Folyamatos gondozói jelenléttel, mentális támogatással, segítő beszélgetéssel, napi életritmus kialakításával segítettük a tétlenséggel járó káros hatások és a feleslegesség érzésének kiküszöbölését, csökkentését.

Nagy hangsúlyt fektettünk napi munkánk során a családi kapcsolatok erősítésére, illetve a hiányzó családi gondoskodás pótlására.

Felvilágosító előadások szervezésével, tanácsadással, a mozgás lehetőségének biztosításával, valamint mentális gondozással segítettük a krízishelyzetek megelőzését, kezelését, a fizikai és mentális egészség megtartását. Szükség esetén kezdeményeztük és segítettük az egészségügyi alap- illetve szakellátás igénybevételét.

Ellátottjaink érdekérvényesítésében, az ügyintézésben, kérelmek, nyomtatványok kitöltésében és információszerzésben is közreműködtek szakdolgozóink.

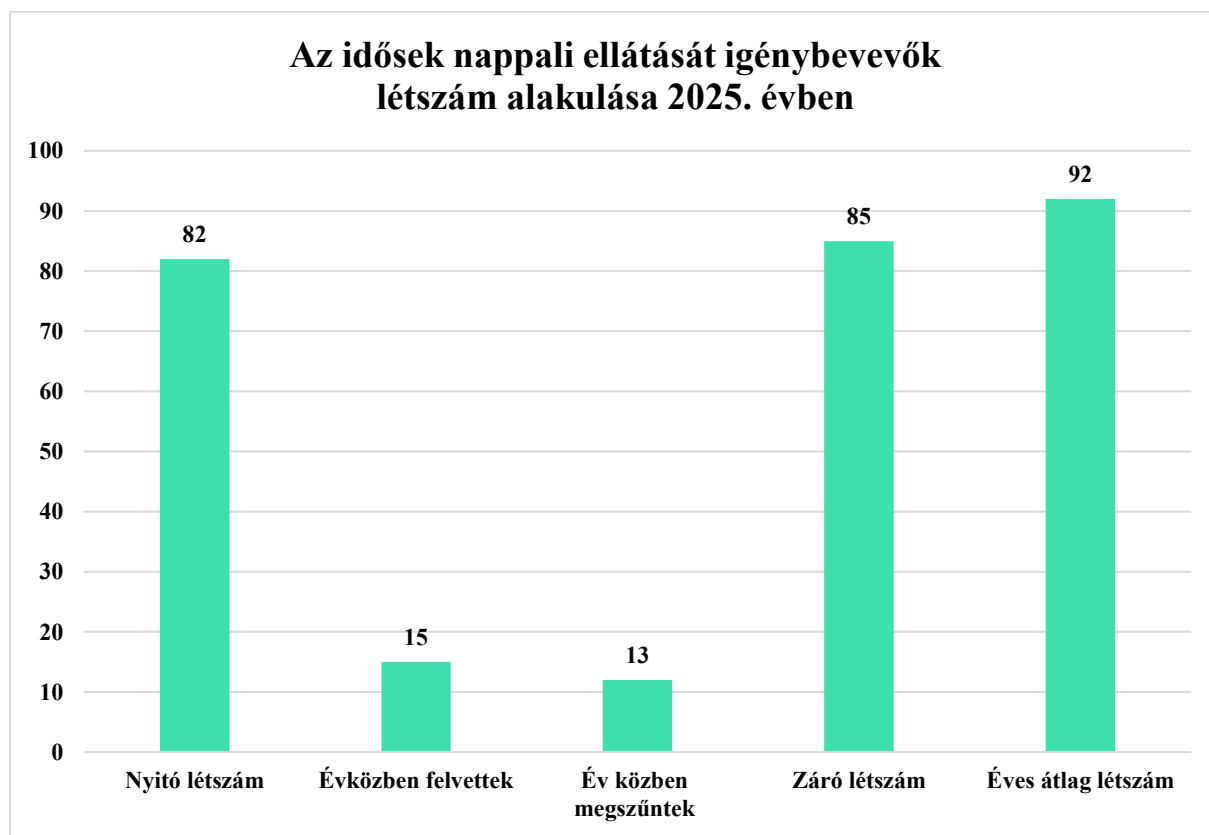
2025-ben is folyamatosan lehetőséget biztosítottunk az alapvető higiénés szükségletek kielégítésére azoknak az időseknek, akiknek az otthonában ennek a feltételei nem adóttak.

A szabadidő tartalmas és hasznos eltöltése érdekében színes és változatos programok várták egész évben a klubtagokat. Arra törekedtünk, hogy mindenki megtalálja az érdeklődési körének megfelelő elfoglaltságot.

Megemlékeztünk a jelentősebb családi és társadalmi ünnepekről, de szívesen vettek részt az idősek az egészségügyi, kulturális és vallási programokon is. Aktívan bekapcsolódtunk a városi rendezvényekbe, rendszeresen részt vettünk a könyvtári programokon, kiállításokon.

Népszerűek voltak a főző és sütő programok, a kreatív foglalkozások, a szellemi és ügyességi vetélkedők.

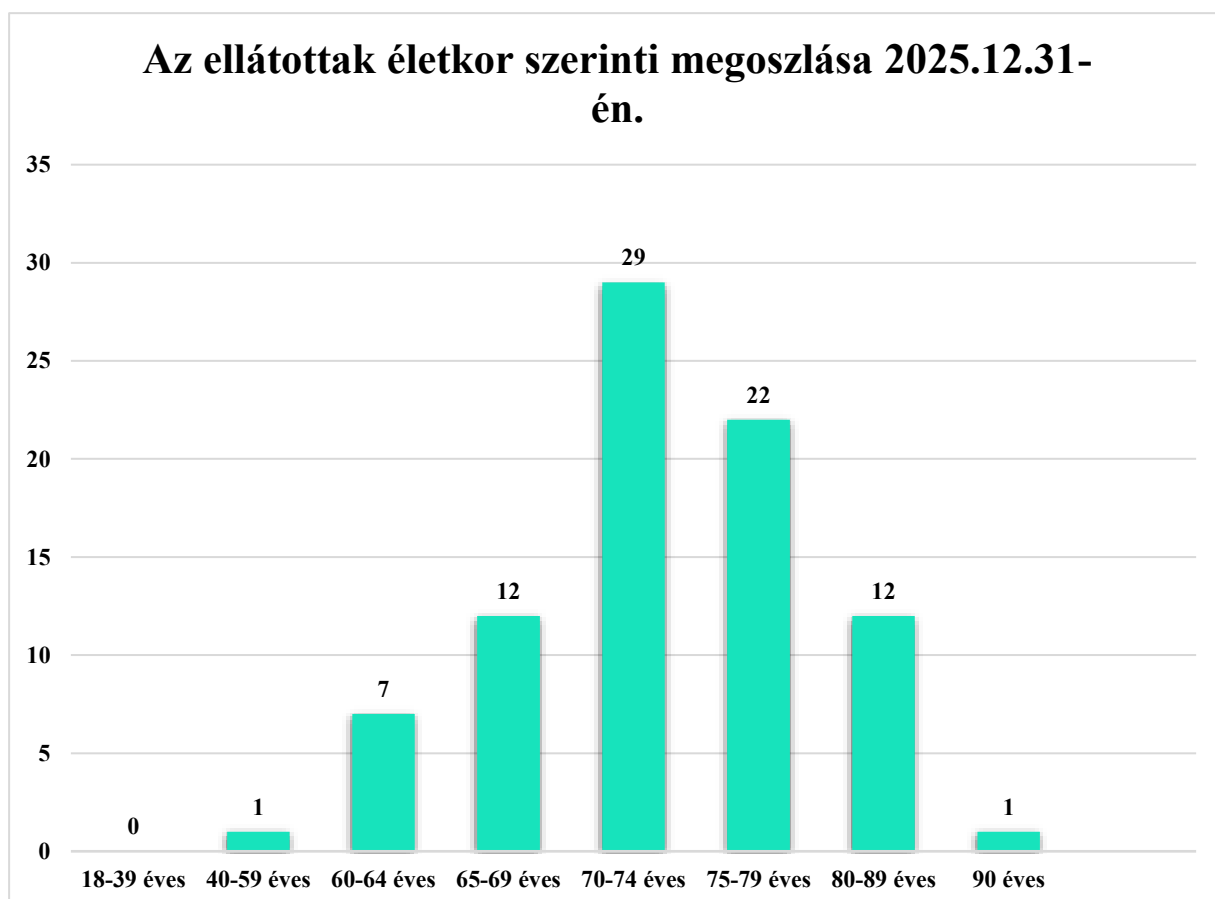
Az idősek klubja ellátottjai számára lehetőséget biztosítottunk arra is, hogy igény szerint az étkeztetés keretében helyben megebédeljenek.

Amint a diagram is mutatja, a beszámolási időszakban jelentős változás volt az ellátást igénybe vevők összetételében. 15 új ellátottat vettünk fel, valamint 12 főnek szűnt meg az ellátása az év során, így a záró létszám december 31-én 85 fő volt. Az éves teljesítés 92 fő.

Az ellátás megszűnésének okai között elhalálozás, bentlakásos intézményi elhelyezés, egészségi állapot romlás miatt más ellátás igénybevétele és költözés szerepelt.

A nemek arányában nem volt jelentősebb változás, az ellátást igénybe vevők többsége, 55 %-a nő (47 fő), a férfiak aránya 45 % (38 fő).

A nappali ellátást igénybe vevő idősök 35 %-a (29 fő) a 70-74 éves korcsoportba tartozik.

75-79 éves az ellátottak 26 %-a, 15 %-uk (13 fő) pedig a 65-69 évesek korcsoportjában van.

Emelkedett a 80-89 évesek száma (12 fő), ami az összlétszám 14 %-a. 90 év feletti 1 fő.

A beszámolási időszakban mindkét telephelyen a szakmai munkát a terápiás munkatárs irányításával gondozók végezték, akik egyénre szabottan, az ellátásban részesülő idősök szükségleteinek megfelelő gondozásra törekedtek.

Az idősök klubja nyitott, a szolgáltatás a településen élők számára könnyen elérhető. Nyílt napot is szerveztünk azzal a céllal, hogy egy kiállítás és kézműves foglalkozás keretében mutassuk meg a hozzátartozóknak és a város lakosságának az idősök klubját és az ott folyó szakmai munkát. Célunk továbbra is az, hogy szükség esetén az idősök bizalommal forduljanak hozzánk és mi megfelelő segítséget tudjunk nyújtani számukra az elmagányosodás megelőzéséhez, egészségük megőrzéséhez, problémáik megoldásához, a tartalmas időtöltéshez, az aktív és tevékeny időskor megéléséhez.

II.4. Fogyatékosok nappali ellátása

A Hunyadi u. 8. szám alatt, a fogyatékos személyek nappali ellátása keretében, intézményünk a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló hatályos jogszabályok alapján végezte tevékenységét. Az ellátás célja a fogyatékossgal élő személyek önálló életvitelének támogatása, társadalmi integrációjuk elősegítése, készségeik fejlesztése, napközbeni felügyelet és közösségi programok biztosítása.

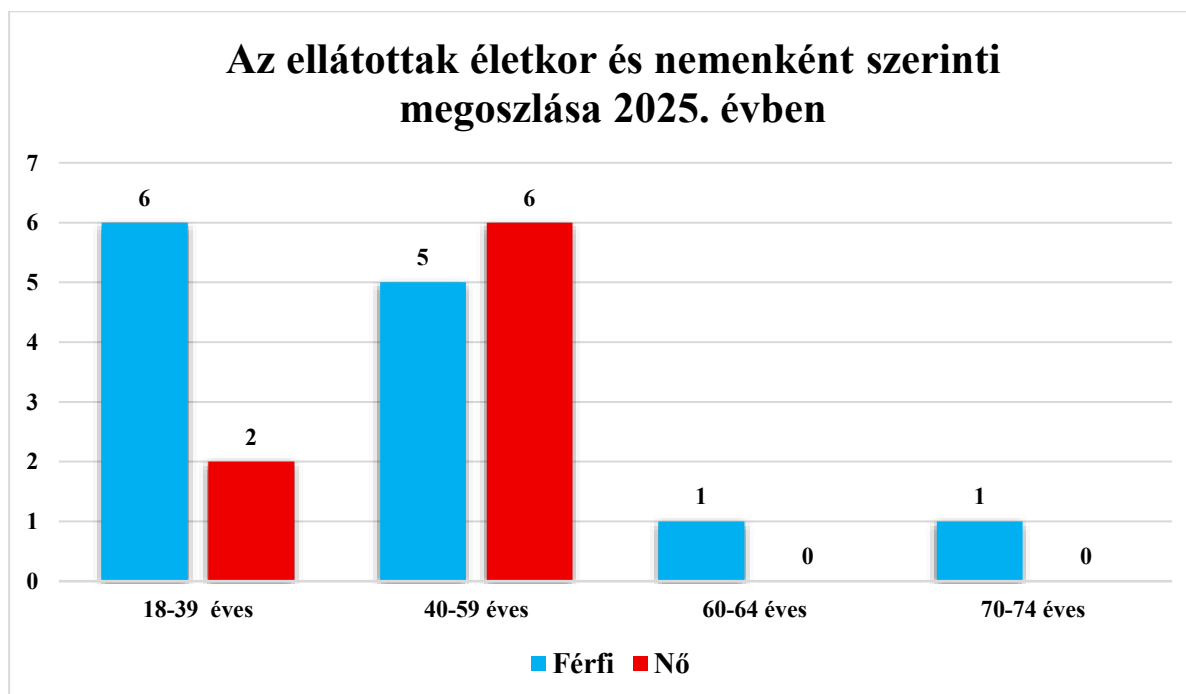
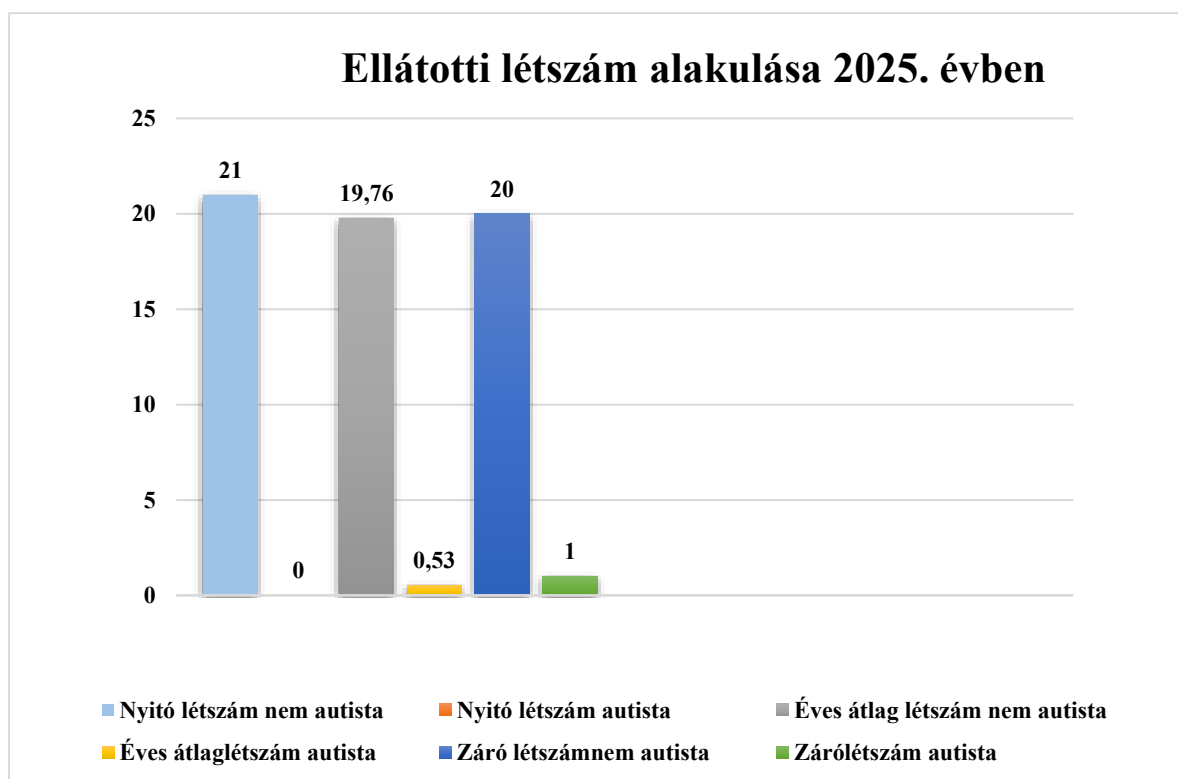
Az intézményegység nyitvatartási időben az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt. Ez idő alatt a fogyatékkal élő, értelmileg akadályozott személyeket nevelő családokat tehermentesíti, a szülők, hozzátartozók munkavállalásához megfelelő háttérrel biztosít.

A 20 férőhelyes Fogyatékosok Napközi Otthona a korábbi évhez hasonló személyi feltételekkel működött. A szakmai feladatokat 1 fő terápiás munkatárs, és 2 fő gondozó látta el. 2025-ben a dolgozók rész vettek szakmai továbbképzéseken.

A tárgyi feltételeket nézve elmondható, hogy az intézmény rendelkezett az ellátás biztosításához szükséges minimális feltételekkel, de viszonylag kis tér áll rendelkezésünkre, mely az ellátottak állapotát tekintve koránt sem ideális. Célszerű volna, a különböző tevékenységtípusokhoz kialakított tágasabb, funkciójában jobban illeszkedő helyiséget létrehozni. Tavalyi éven kisebb karbantartási munkák voltak, és kiszáradt fákat vágtak ki, de jelentős változás csak az idén várható, egy elnyert pályázat kapcsán, melyben épület felújítás, korszerűsítés és bővítés is meg fog valósulni.

2025-ben a 20 férőhelyes fogyatékosok nappali ellátásában 21 fő nyitó létszámmal indultunk. 2 főnek szűnt meg az ellátása, az igénybe vevő kérésére. A felszabadult férőhelyeket sikerült feltöltenünk, az ellátotti létszám így maradt 21 fő. Az évközben felvett ellátottak közül 1 fő autista, rá magasabb összegű finanszírozást vesz igénybe az intézmény.

Az éves ellátotti átlagléttszámmal a vállalt teljesítésnek megfelelt a szolgáltatás.

Az ellátottak közel fele 18-39 éves korosztályból került ki. A másik felének a túlnyomó része a 40 – 59 közötti korcsoportoz tartozik, és kettő fő az idősebb korosztályt képviseli. 8 nő és 12 férfi ellátott vette igénybe a szolgáltatást.

Az ellátottak kb. fele egyedül, illetve hozzátartozóval járt be az intézménybe, 11 főt a Támogató Szolgálat gépkocsija szállított.

Az ellátásban részesülők életkora, állapota, fejlettségi szintje nagyon eltérő. Szakmai munkánkat 6-8 fős gondozási csoportokban végeztük. Képességük, állapotuk, életkoruk figyelembevételével fejlesztő foglalkozásokat, szabadidős programokat szerveztünk. A nevezetesebb ünnepek a napköziben megrendezésre kerültek.

A fogyatékosok nappali ellátása keretében tanácsadás, készségfejlesztés, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, étkeztetés, esetkezelés, felügyelet, gondozás, pedagógiai és gyógypedagógiai segítségnyújtás szolgáltatási elemeket biztosítottuk.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes alapon történt, az ellátottak egyéni szükségleteinek, képességeinek figyelembevételével.

Főbb tevékenységeink az egyéni és csoportos formában megvalósuló kommunikációs-, mozgásfejlesztések, kreatív-, kézműves foglalkozások, zenei-, kulturális-, közösségi programok, életviteli készségfejlesztés. Ellátottjaink rendszeresen részt vettek ünnepi rendezvényeken, szabadidős programokon, kiránduláson.

Ez utóbbi program mindig kiemelt jelentőséggel bír, különösen azok számára, akiknek erre csak általunk szervezett formában van lehetőségünk. Az idén Tokajba kirándultunk. A Tokaj Múzeum-, és Világörökségi Bormúzeum azontúl, hogy sok látnivalót és információt nyújtott, remek interaktív-, fejlesztő játékokkal kötötte le a fiatalokat. A Sétahajó is sokuk számára elsőként megtapasztalt, felejthetetlen élményt adott. A napot a Bodrog-parti sétány és játszótéren zártuk kötetlen szórakozással. Emlékezetes volt az ellátottak számára a vadéltfőzés a napközi udvarán, amihez támogatói segítséget is kaptunk. Végül egy nagyszabású rendezvényt említenék meg az adott beszámolási időszakból: a Fogyatékkal Élők Világnapjára meghívást kaptunk a cigándi társintézményünktől. Az ellátottakkal felléptünk a Nagy Dezső Művelődési Ház színpadán, osztatlan sikert aratva. A program Mikulással egybekötött kedves vendégfogadás volt. Együttműködésünket elmélyítik az ilyen, és ehhez hasonló programok, és az ellátottak várják a velük való újbóli találkozást. 2025-ben is kiemelt célunk volt az önállóság erősítése és a társas kapcsolatok fejlesztése. Ez a program is segítette ezen cél megvalósítását.

Szolgáltatásunk folyamatos kapcsolatot tartott a hozzátartozókkal, szükség szerint az egészségügyi szolgáltatókkal, családsegítő szolgálattal, fenntartóval. Fogyatékoságügyi tanácsadó rendszeresen tartott ügyfélfogadást az intézményünkben. Néhány hozzátartozó igénybe is vette ezt a lehetőséget. A családokkal való együttműködés szülői értekezlet, rendszeres tájékoztatás és konzultáció formájában valósult meg.

Az év során az ellátottaknál pozitív fejlődés volt tapasztalható a szociális kapcsolatok alakításában, és önellátási készségek terén. A programok hozzájárultak az ellátottak életminőségének javításához, a közösségi élmények erősítéséhez.

Nehézséget jelent a szűkös alapterület, ami a fogyatékkal élő ellátottak rendelkezésére áll a napi tevékenységek elvégzésére és a programok megvalósítására. Ezért is a közeljövő kiemelt feladata a Fogyatékosok Napközi Otthona épületének bővítése, korszerűsítése.

Összegezve a szolgáltatás a beszámolási időszakban a jogszabályi előírásoknak megfelelően működött, biztosította a fogyatékkal élők szakszerű ellátását, a mindennapi programok változatos megszervezését. A szakmai munka során tiszteletben tartotta az emberi méltóságot, támogatta az önrendelkezéshez való jogot, figyelembe vette az egyéni szükségleteket.

A jövőben is színvonalas, személyre szabott ellátást kívánunk nyújtani.

II.5. Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékkal élő személyek saját lakókörnyezetben történő segítése, életvitelük megkönnyítése a lakáson belüli segítségnyújtás biztosításával, valamint a lakáson kívüli szolgáltatások elérésének segítségével, az önállóságuk megőrzésével.

A Hősök tere 10. szám alatt található Támogató Szolgálat a beszámolási időszakban a korábbi évekhez hasonló szakmai tartalommal és dolgozói létszámmal működött.

A szakmai munka két részből, személyi segítségből és szállításból állt.

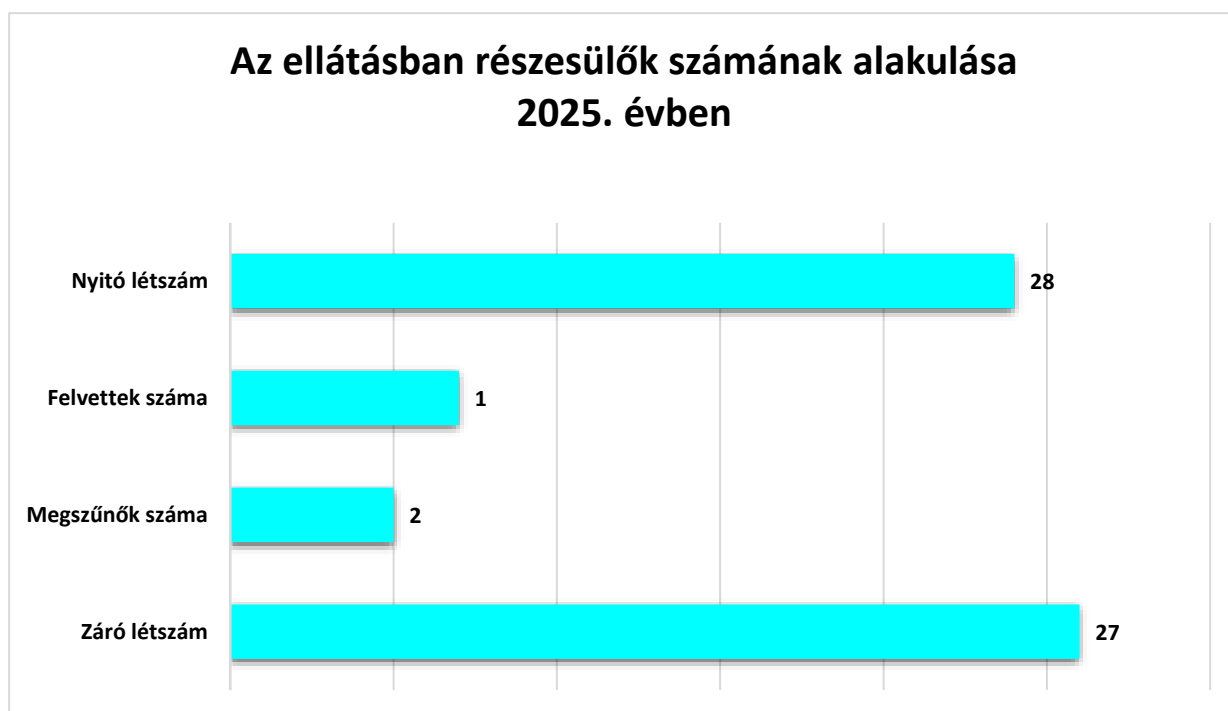
Személyi segítség keretében a szociálisan rászoruló, súlyosan fogyatékos személyeknek nyújtottunk segítséget elsősorban a háztartás viteléhez, a napi gondozási-ápolási feladatok ellátásához, a gyógyszerhez, valamint az ügyintézéshez és érdekérvényesítéshez.

Szállító szolgáltatás keretében rendszeres szállítást a Hunyadi u. 8. szám alatti Fogyatékosok Napközi Otthonába, a Hősök terei idősek nappali intézményébe, továbbá nevelési-oktatási intézménybe végeztünk.

Alkalmi szállítást jellemzően ügyintézés, rokonlátogatás, valamint egészségügyi ellátás és különféle szolgáltatások igénybevétele céljából vettek igénybe a fogyatékkal élő ellátottjaink.

A szolgáltatást igénybe vevők valamennyien szociálisan rászoruló, súlyosan fogyatékos személyek voltak, akik fogyatékosági támogatásban vagy emelt összegű családi pótlékban részesültek.

Szakmai tevékenységünk, napi munkánk során kiemelt figyelmet fordítottunk fogyatékkal élő ellátottjaink speciális szükségleteire, egyéni igényeire, önrendelkezésére, valamint emberi méltóságuk, személyiségi jogaik és értékeik megőrzésére.

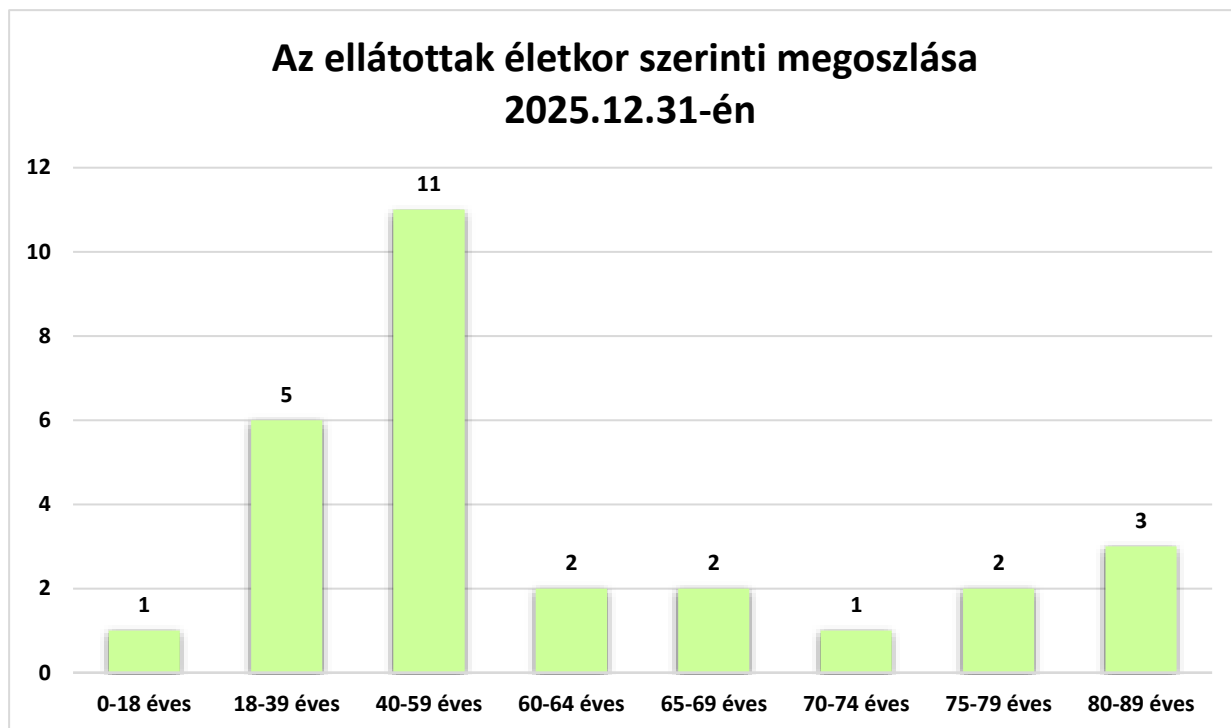
2025. január 1-én 28 fővel nyitottuk az évet. Év közben 1 fogyatékkal élő személyt vettünk fel, ugyanakkor 2 főnek szűnt meg az ellátása, így a záró létszám 2025. december 31-én 27 fő volt.

Az ellátásban részesülők fogyatékosági típus szerinti megoszlása a következő:

- hallási fogyatékos 1 fő,
- látási fogyatékos 2 fő,
- értelmi fogyatékos 11 fő,
- mozgásában fogyatékos 11 fő,
- halmozottan fogyatékos 2 fő.

Az előző évhez hasonlóan 2025-ben is a szolgáltatást igénybe vevők túlnyomó része mozgásszervi fogyatékos vagy értelmi fogyatékos.

Az ellátást igénybe vevők életkor szerinti megoszlását a következő ábra mutatja.

Legmagasabb, 11 fő a 40-59 éves korcsoportba tartozók száma, ami az ellátásban részesülők 40 %-a. Ezt a 18-39 évesek korcsoportja követi, melybe az összlétszám 18 %-a, 5 fő tartozik. A 80-89 éves korcsoportban 3 fő van 11 %, valamint a 60-64, a 65-69 és a 75-79 évesek száma korcsoportonként 2 fő, ami az összlétszám 7 százaléka. A 0-18 és a 70-74 éves korcsoportba 1-1 fő tartozik, ami 4-4 %-a az igénybe vevőknek.

A beszámolási időszakban a támogató szolgáltatáson belül 13 fő részesült napi rendszerességgel személyi segítségben.

Szállító szolgáltatást 16 fő vett igénybe 2025-ben, melyből 13 főt rendszeresen szállítottunk Sátoraljaújhelyen, valamint Füzér, Kishuta és Vilyvitány településeken. Alkalmi szállítást pedig 3 fogyatékkal élő ellátott igényelt az év során.

A Támogató Szolgálat vezető irányításával a szakmai munkát 2 fő gondozó és 1 fő segítő (gépkocsivezető) végezte. Év elején személyi változás is volt a dolgozók körében, az egyik gondozó munkaviszonya megszűnt, aki helyett sikerült új gondozót felvenni.

Az éves teljesítés 8.266,5546 feladategység volt.

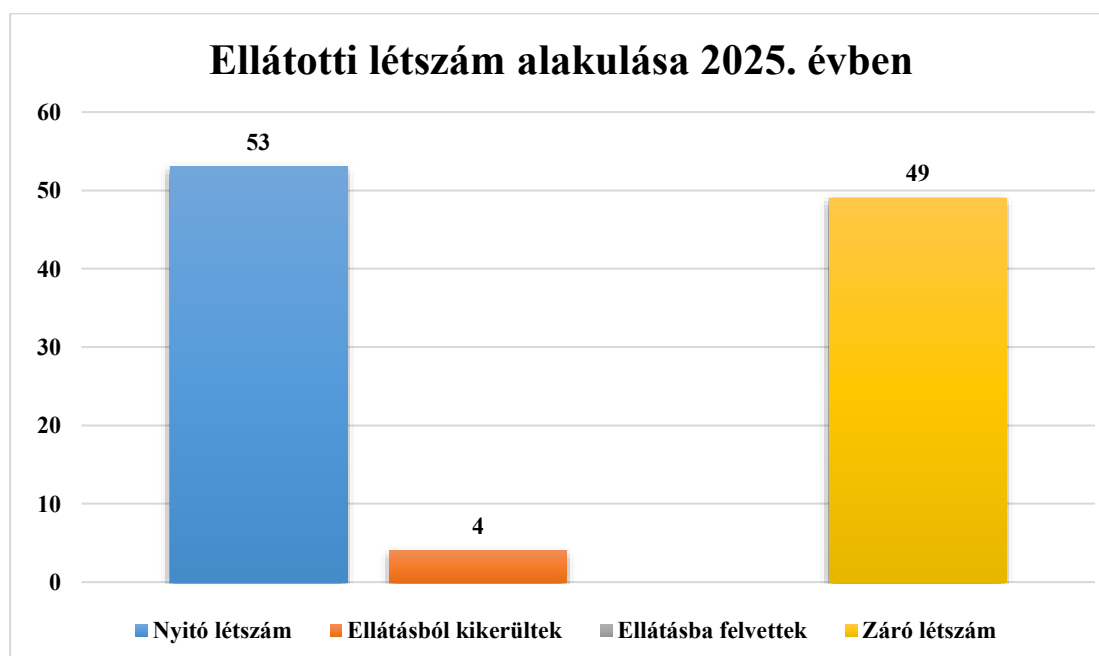
II.6. Szenvedélybetegek közösségi ellátása

A szenvedélybetegek közösségi ellátásának célja a pszichoaktív szerhasználattal, alkoholfüggőséggel és egyéb addiktológiai problémával élő személyek támogatása saját lakókörnyezetükben. A szolgáltatás elősegíti az önálló életvitel fenntartását, az egészségügyi-, szociális ellátásokhoz való hozzáférést, a munka világába-, a társadalomba való visszailleszkedést.

A szolgáltatás jogszabályi előírásoknak megfelelően működött. Az önálló életvitel fenntartásához, meglévő képességek megtartásához, fejlesztéséhez, a problémák megoldásához, az életmódváltozás elindításához az alábbi szolgáltatási elemeket biztosítottuk: tanácsadás, esetkezelés, készségfejlesztés, gondozás / mentális gondozás és megkeresés. A szakmai munkát az ellátottközpontú szemlélet jellemezte, az egyéni szükségleteknek megfelelő segítségnyújtás.

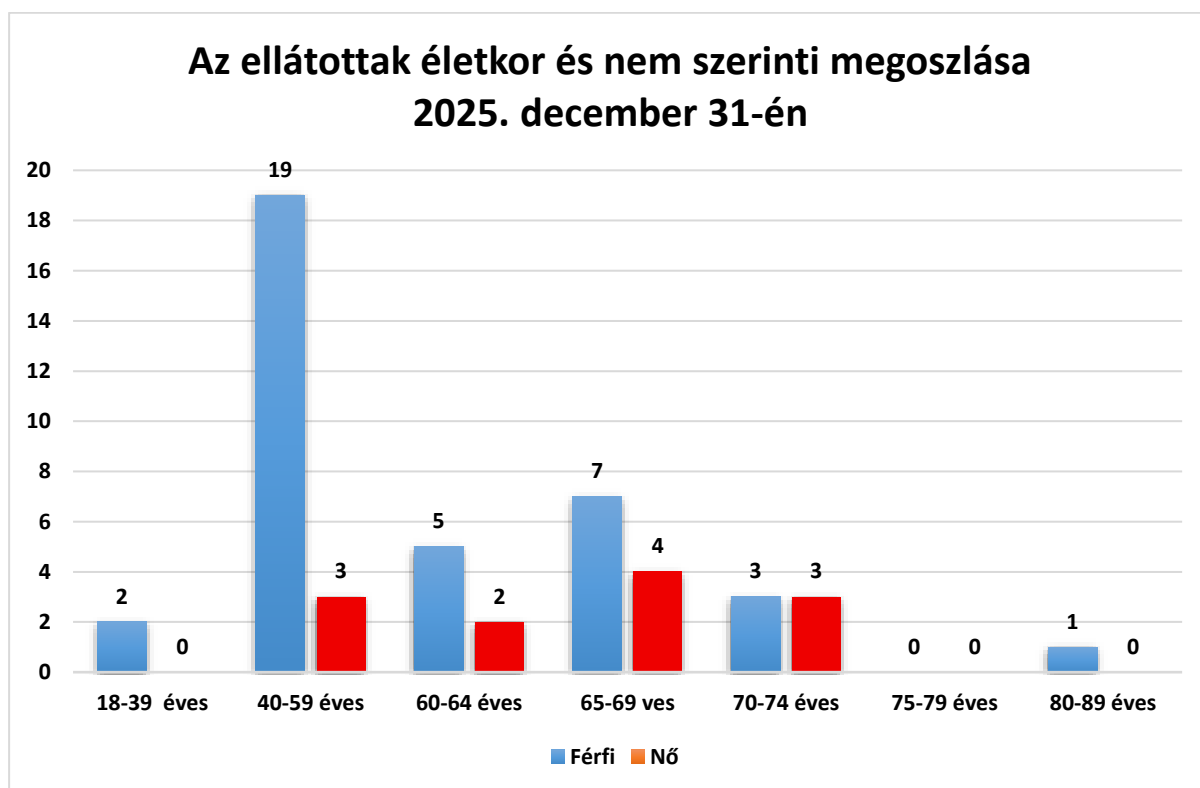
A feladatellátást a 2 fő gondozó, 1 fő terápiás munkatárs, és 2025. decembertől havi 4 órában 1 fő orvoskonzultáns biztosította.

A szolgáltatás rendelkezett a működéséhez szükséges tárgyi feltételekkel.

A beszámolási időszakban ellátásban részesülő személyek száma: 53 fő volt. Az év folyamán 4 fő ellátása szűnt meg. A megszűnés oka 3 fő esetében elhalálozás volt. 1 fő bentlakásos

intézményi elhelyezést kapott Ricsére. A normatíva 2025 évre 48 főre volt megkérve. Az év végére 50,6-ot teljesítettünk.

73 %-ban férfiak (36 fő), 27 %-ban nők (13 fő) vették igénybe a szolgáltatást. Az ellátásban részesülők többsége a 40-59 éves korosztályból került ki.

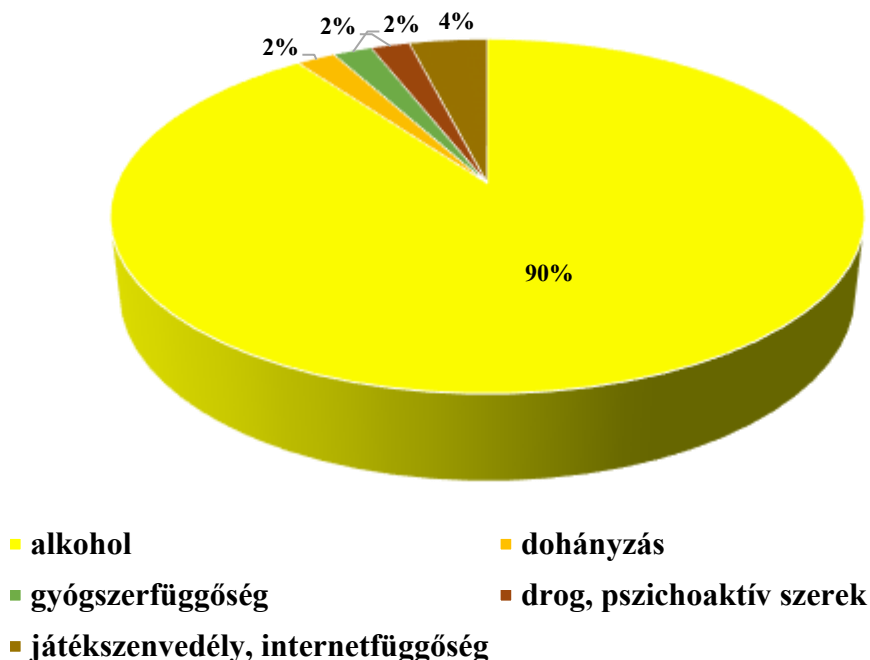
A beszámolási időszakban nem volt várakozónk, minden igénylőnek szolgáltatást tudtunk nyújtani.

Tartós bentlakásos intézményi elhelyezésre 2 fő várt.

Összesen 2.209 találkozás volt ellátottjainkkal.

A gondozás 2884 órában történt.

Szenvedélybetegség típusa szerint szenvedő ellátottak megoszlása 2025. évben

A szerhasználat szerint az ellátotti kör összetétele az alábbiak szerint alakult:

- * 90 %-nál állt fent alkohol okozta szenvedélybetegség (48 fő)
- * 2 %-nál dohányzás (1 fő)
- * 2 %-nál gyógyszerfüggőség (1 fő)
- * 2 %-nál drog, pszichoaktív szerek használata (1 fő)
- * 4 %-nál játékszenvedély, internetfüggőség (2 fő) okozott problémát.

Szolgáltatásunkat főként az alkoholfüggőségben szenvedők veszik igénybe.

A statisztikai adatokból látszik, hogy a leggyakrabban előforduló probléma az alkoholfüggőség. Ebből adódóan többen szereztek kisebb-nagyobb sérüléseket. Ezen felül gyakran találkoztunk mentális és egzisztenciális problémákkal, lakhatási nehézségekkel, családi konfliktusokkal. Nehézséget jelent időnként az ellátott motivátlansága, a visszaesések, a lakhatási-, anyagi problémák, egyes esetekben a pszichiátriai társbetegségek jelenléte. Az ellátottak többsége több problématerületen is támogatást igényelt.

Pozitívumként értékelem, hogy többeknek lett munkahelye. A munkavállaláson túl, a munka megtartása, vagy éppen valamilyen rendszeres jövedelem (FHT, nyugdíj.) intézése terén is voltak sikerek. Javult az ellátottak egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése.

Szűrővizsgálatokon többnyire rész vettek. Csökkent több esetben a szerhasználat gyakorisága. Nehéz helyzetük enyhítésére hozzásegítettük őket, hogy természetbeni-, pénzbeni juttatásokban, szociális étkezésben részesülhessenek. A lakhatási problémákra is találtunk megoldást, ha csak átmenetileg is.

A gondozási folyamat során törekedtünk az együttműködések megerősítésére, a visszaesések megelőzésére, a motiváció fenntartására, a társadalmi kapcsolatok javítására. A krízishelyzeteket mindig a helyzetnek megfelelő legoptimálisabb módon tudtuk kezelni. A prevenciót és felvilágosító tevékenységünket programjaikon keresztül, és a látogatások alkalmával is megvalósítottuk.

Folyamatos kapcsolatot tartottunk fenn a közösségi munkacsoport tagjaival: háziorvosokkal, pszichiáterrel, pszichológussal, gondnokokkal, szociális alap- és szakellátás dolgozóival, család és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival, gyámhivatallal, a foglalkoztatási osztály munkatársaival, a szociális osztállyal és a Máltai Szeretetszolgálattal. Az együttműködések segítették az ellátottak komplex támogatását.

2025-ben az alábbi programok valósultak meg: az ellátottakat motiváltuk saját lakókörnyezetük rendbetételére. Húsvéti csoportfoglalkozást tartottunk. A munka világába történő visszasegítés érdekében folyamatosan informáltuk őket. A Nemdohányzók Világnapjához kapcsolódva „jó gyakorlatokat” közvetítettünk. A nyáron közkívánatra lepcsánkat sütöttünk. Ősszel kirándulást szerveztünk Tokajba. Ellátottjaink köréből , volt aki ott született, ott volt fiatal, és már nagyon sok éve újhelyi, de nem volt lehetősége, hogy eljusson ide, igazi örömet szereztünk, hogy egy kicsit „hazatérhetett”. A Tokaj Múzeum-, és Világörökségi Bormúzeum egy remek kulturális program volt számukra. A téma fenntartotta érdeklődésüket, kiderült, hogy némelyek nagyon jól ismerték a régi borászati eszközöket. Az interaktív ismeretszerzésbe pedig örömmel kapcsolódtak be. Felsétáltunk a Finánc -dombi Kilátóba. A látvány örök emlék marad számukra. Az évet az adventi ünnepkörbe illő közösségi programmal zártuk.

Összegezve: a szenvedélybetegek közösségi ellátása eredményesen működött. A szolgáltatás hozzájárult az ellátottak életminőségének javulásához, a társadalmi reintegráció elősegítéséhez.

II.7. Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központja két szakmai egységből áll.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait Sátoraljaújhely közigazgatási területén látja el.

A szociális szakemberek által nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás a szociális munka módszereinek és eszközeinek alkalmazásával segíti a gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedését, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetését. A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítő munkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A Szolgálat helyi szinten a gyermekek veszélyeztetettségét, illetve a családok, személyek krízishelyzetét észlelő jelzőrendszert működtet.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a Sátoraljaújhelyi járás településein végzi szakmai munkáját. Egyrészt a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységeket lát el, másrésztől speciális szolgáltatásokat nyújt: gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot, kapcsolattartási ügyeletet, óvodai és

iskolai szociális munkát, pszichológiai és fogyatékosügyei tanácsadást biztosít és szociális diagnózis készítését végzi.

Segíti és támogatja a család- és gyermekjóléti szolgálatok szakmai munkáját.

Az észlelő- és jelzőrendszer fontos részét képezi a család- és gyermekjóléti központok által nyújtott készenléti szolgálat, amely a felmerülő krízishelyzetekben egy állandóan hívható telefonszámon érhető el. Az egész járás területén biztosítja a segítséget kérők számára a tájékoztatást, a tanácsadást és a szolgáltatásokhoz való hozzájutást.

A szolgáltatást igénybe vevők számának alakulása

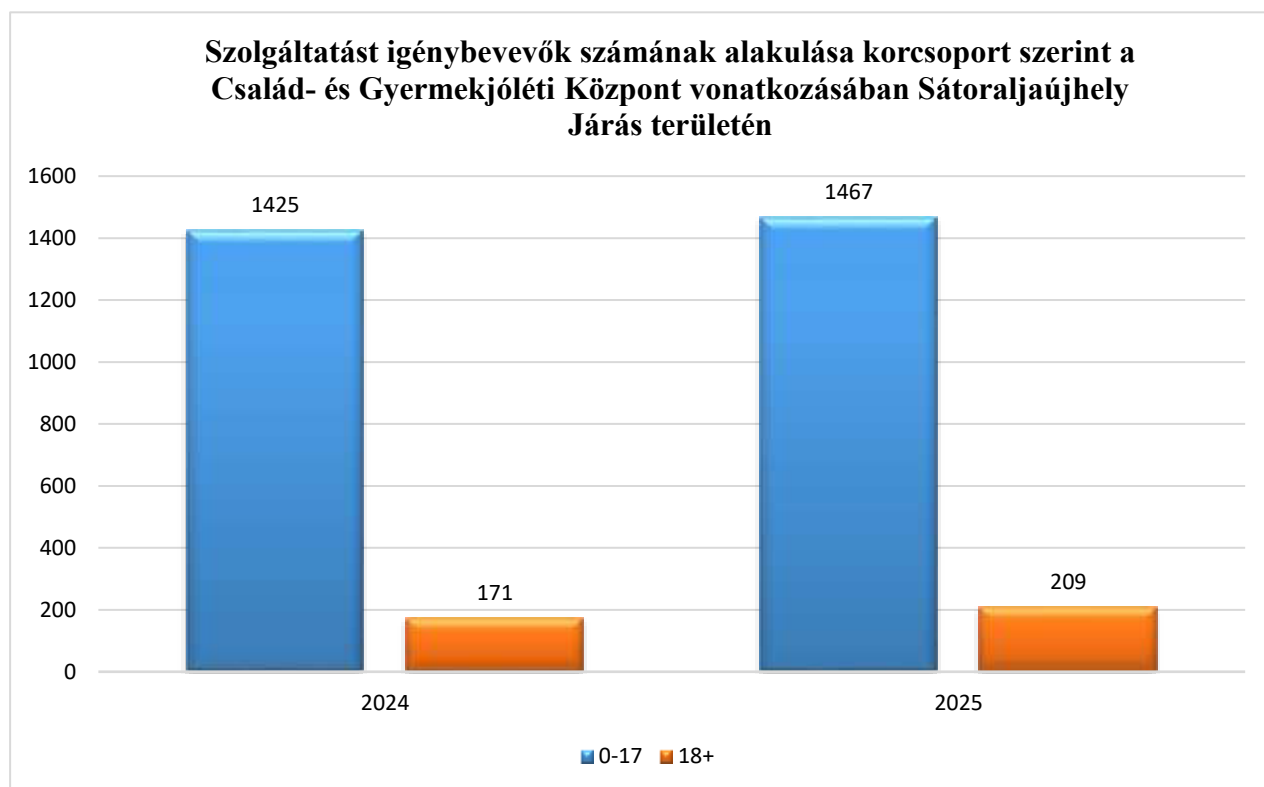
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ

	2024.		2025.	
	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Család- és Gyermekjóléti Központ	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Család- és Gyermekjóléti Központ
A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma	653 fő	1596 fő	701 fő	1676 fő

2025-ben Szolgálat esetében a szolgáltatást igénybe vevők száma összesen 7,4 %-kal nőtt az elmúlt évhez képest, míg a Központ esetében 5 %-os emelkedés figyelhető meg.

2025-ben a szolgáltatást igénybe vevő családok száma 3,9 %-kal nőtt az elmúlt évhez képest, a szolgáltatást igénybe vevők száma pedig 7,4 %-os növekedést mutat. A 18 év alatti korosztály esetében a növekedés 5 %, míg a 18 év feletti korosztály esetében 9,5 %-os emelkedés figyelhető meg.

A Központ vonatkozásában a 0-17 éves korosztály vonatkozásában 3%-os növekedés figyelhető meg, míg a 18 év feletti korosztály tekintetében 22%.

A Központ feladatellátása a 18 év alatti korosztályra fókuszál, azonban a speciális szolgáltatást igénybe vevő gyermekek szülei is bekerülnek a rendszerbe, ezt igazolja a 18 év feletti korosztály százalékos növekedése. A több irányból történő kontroll, a prevenció foglalkozások, a jelzőrendszer hatékonyabb működése által több gyermek került a Központ látókörébe, melynek főbb okai a gazdasági nehézségek, a megélhetési költségek emelkedése.

A Szolgálat és a Központ szakmai tevékenységének adatai 2025. évben

Megnevezés	2024. év Szolgálat (Sátoralja újhely)	2025.év Szolgálat (Sátoralja újhely)	2024. év Központ		2025. év Központ	
			Sátoralja- újhely	Járás	Sátoralja- újhely	Járás
Családsegítés keretében ellátott nagykorú személyek száma (együttműködési megállapodás alapján)	98	84	-	-	-	-
Egyszeri esetkezelésekben érintettek száma	234	275	63	23	60	24
Alapellátásban történő és a hatósági intézkedésben érintett gyermek szám	250	251	-	-	-	-
Nevelésbe vett	5	-	33	36	36	23
Védelembe vétel	-	-	121	33	149	53
Utógondozott	-	-	2	-	-	10
Ideiglenes hatállyal elhelyezett	-	-	21	3	23	3
Családba fogadás	-	-	39	10	39	10
Összesen:	587	610	279	105	307	123

2025 évben a Szolgálatnál az egyszeri esetkezelések számában mutatkozott nagymértékű 17,5 %-os növekedés. A kliensek problémái egyre több esetben igénylik a szakemberek tanácsadását és segítségét.

Az előző év adataihoz képest az alapellátásban és a hatósági intézkedés keretében gondozott gyermekek számában érdemi változás nem figyelhető meg.

Családsegítés keretében a kliensek továbbra is igényelték a Szolgálattal való önkéntes együttműködést.

Kliensfogadás keretében 427 esetben keresték fel a segítséget kérők a Szolgálatot. Családlátogatás 3340 esetben történt.

A Központnál összesen hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma 2433, mely 2024 évhez viszonyítva 13 %-os növekedést mutat.

A Központ adatait tekintve 2025 évben a védelemben vett gyermekek száma 31 %-kal emelkedett Sátoraljaújhelyen. A járás Sátoraljaújhelyen kívüli településein a védelemben vett gyermekek száma 60%-os emelkedést mutat.

A védelemben vett gyermekek számának nagy mértékű növekedését az magyarázza, hogy a családon belüli konfliktushelyzet, az elhanyagolás, életviteli problémák, illetve gyermekkori devianciák okoznak olyan nehézséget, hogy a család, vagy a jelzőrendszer szükségesnek érzi a külső segítség bevonását a gyermek érdekében.

Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma városunkban 8%-os növekedést mutat. A súlyos veszélyeztetettség hátterében főként a szülői elhanyagolás, a törvényes képviselő hiánya, lakhatási- és anyagi problémák álltak, melynek tartós fennállása eredményezte a gyermekek családból való kiemelését. Továbbra is azt tapasztaljuk, hogy az említett problémák ritkán járnak egyedül: az életviteli, családi- kapcsolati konfliktusok, az elhanyagolás, az anyagi jellegű gondok hozzák az egyéb nehézségeket a gyermekek, illetve családjuk életében.

A nevelésbe vettek száma 14,5 %-os csökkenést mutat, amely azzal indokolható, hogy a tavalyi évben több család vonatkozásában a szakszerű segítő tevékenység, a családok megfelelő együttműködő képessége, a különböző ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzájutás, a felelősség vállalás erősítése által sikerült a családokat képessé tenni a gyermekeik saját otthonukban való fogadására. Ezáltal a nevelésbe vétel megszűnt, de a Központunk látókörében maradnak ezen családok, csak más ellátási forma keretében – utógondozás.

2025. július 1-től új elemként jelent meg a Gyermekvédelmi Törvényben és a végrehajtási rendeletében **a születendő gyermek haza nem adhatóságának** megállapítása. A gyermekjóléti alapellátás eredménytelensége esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat legkésőbb a válsághelyzetben lévő várandós anya terhességének 31. hetében hatósági intézkedés megtételét kezdeményezi a család- és gyermekjóléti központnál.

A haza nem adhatóság megállapítását különösen az alábbi körülmények indokolhatják:

- szülői gondozási készség súlyos hiányossága, amely a gyermek alapvető szükségleteinek biztosítását nem teszi lehetővé
- kezeletlen szenvedélybetegség
- súlyos, kezeletlen pszichiátriai megbetegedés
- lakhatási feltételek teljes hiánya, vagy alkalmatlansága
- családon belüli erőszak, vagy bántalmazás veszélye
- korábbi gyermek(ek) kiemelése, és a veszélyeztető körülmények fennmaradása
- együttműködés hiánya gyermekvédelmi és egészségügyi szakemberekkel a várandósgondozás során

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2025.évben, a törvény hatályba lépését követően két esetben kezdeményezte a születendő gyermek haza nem adhatóságát a Család- és Gyermekjóléti Központ felé.

Alapellátásban és védelembe vétel keretében gondozott gyermekek korcsoportonkénti megoszlása

Kor-csoport	2024. év Alap-ellátás és bevont segítség	2025. év Alap-ellátás és bevont segítség	2024. év Védelembe vétel		2025. év Védelembe vétel	
			Sátoraljaúj-hely	Járás	Sátoraljaúj-hely	Járás
0-5 éves	57	50	11	6	28	12
6-13 éves	118	130	67	5	67	20
14-17 éves	75	71	43	22	54	21
Összesen:	250	251	121	33	149	53

2025. évben a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat 701 fővel került kapcsolatba ebből 100 kiskorút alapellátás keretében gondozott, a Szolgálat részt vett a védelembe vett gyerekek gondozásában is bevont segítőként, mely 151 főt érintett.

Az alapellátást tekintve a 6-13 éves korosztályban jelentős növekedés figyelhető meg. Jellemzően gyermekvédelmi intézkedésre főként a szülők nem megfelelő életvitele, családon belüli bántalmazás és a kiskorú súlyos elhanyagolása miatt került sor. Ugyanakkor az iskolai magatartási problémák, magas számú igazolatlan iskolai hiányzás, kamaszkori problémák és a

családi konfliktusok is gyakoriak. Ezen életkor sajátossága, hogy a gyermekek teljes körűen jelen vannak a köznevelési intézményekben, ezáltal fokozott jelzőrendszeri kontroll alatt állnak. Az oktatási intézmények – a gyermekvédelmi jelzőrendszer részeként - rendszeres észlelési- és jelzési kötelezettséggel rendelkeznek, a veszélyeztetettséget megalapozó körülmények vonatkozásában. A napi intézményi jelenlét következtében a magatartási, a tanulási, a higiénés, valamint az érzelmi problémák rövid időn belül felszínre kerülnek.

A 6-13 éves korosztály fejlődéslélektani szempontból is érzékeny életszakasz. Amennyiben a családi háttérben konfliktus, nevelési következetlenség, érzelmi elhanyagolás, vagy tartós feszültség áll fenn, az ebben az életkorban fokozottan megjelenhet viselkedési, tanulási vagy pszichés tünetek formájában.

A Központban a védelembe vett gyermekek száma Sátoraljaújhely Járás esetében a 0-5 éves korosztálynál kétszeresére, míg a 6-13 éves korosztály tekintetében négyszeresére nőtt az előző évhez képest. A 6-13 éveseknél a szülői elhanyagolás mellett a kortárscsoport negatív hatása és a pszichés problémák is felerősödnek, melyek a gyermekek életére jelentős hatással vannak.

Az érintett családok életében a szakemberek azt tapasztalták, hogy a problémák összetettebbek voltak, mint korábban, a veszélyeztetettség fokozódott, így azok az alapellátás keretében már nem voltak orvosolhatóak, ezért került sor a hatósági intézkedésre.

Az elmúlt évhez képest a 14-17 éves korosztály esetében 26 % -os növekedés figyelhető meg Sátoraljaújhely vonatkozásában, ennek oka, hogy ebben a korosztályban még inkább felerősödik a kortárscsoport negatív hatása, a szülői ráhatás tovább gyengül, megszűnik a tankötelezettség. A már védelembe vett gyermekek a hatósági intézkedés ideje alatt életkori korcsoportot váltottak, így a magasabb korcsoportban lévő számadatot növelték. Egyre inkább megjelenő probléma, hogy a szülő nem támogatja a gyermekét abban, hogy folytassa a tanulmányait. Sok érintett család esetében nem érték a tudás, a szakképzettség. Ebben az életkorban további problémát jelent még a nem megfelelő magatartás is.

A Járás vonatkozásában kismértékű csökkenés figyelhető meg. Ennek oka elsősorban, hogy az ellátottak betöltötték 18. életévüket, ezáltal kikerültek a rendszerből.

**Az alapellátás keretében gondozott családok száma a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
kliensei körében**
(Problémák halmozott száma)

Probléma típusa	2024. év Szolgálat (családok száma)	2025. év Szolgálat (családok száma)
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	56	40
Gyermeknevelési problémák	42	31
Gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	10	15
Magatartászavar, teljesítményzavar	1	4
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők gyermek közti)	25	16
Szülők vagy a család életvitele	22	13
Szülői elhanyagolás	29	24
Családon belüli bántalmazás (fizikai, lelki, szexuális)	3	5
Fogyatékoság, retardáció, egyéb egészségügyi probléma	2	6
Szenvedélybetegségek	13	11
Foglalkoztatással kapcsolatos	36	25
Ügyintézésel, információkéréssel kapcsolatos	56	100
Problémák száma összesen	295	290

**A veszélyeztetett kiskorúak esetében előforduló problémátípusok a Család- és
Gyermekjóléti Központ kliensei körében**
(Halmozott adatot tartalmaz, mivel egy személynél több veszélyeztető tényező, probléma is
előfordul.)

Probléma típusa	2024. év Központ (főben megadva)	2025. év Központ (főben megadva)
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	155	159
Gyermeknevelési problémák	182	179
Gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	61	48
Magatartászavar, teljesítményzavar	58	72
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők gyermek közti)	102	129

Probléma típusa	2024. év Központ (főben megadva)	2025. év Központ (főben megadva)
Szülők vagy a család életvitele	182	179
Szülői elhanyagolás	294	274
Családon belüli bántalmazás (fizikai, lelki, szexuális)	41	31
Fogyatékoság, retardáció, egyéb egészségügyi probléma	2	11
Szenvedélybetegségek	7	7
Foglalkoztatással kapcsolatos	48	26
Ügyintézés, információkérés, kapcsolatos	306	369
Problémák száma összesen	1438	1484

Az intézményünk látókörébe került gyermekek esetében a leggyakrabban a családon belüli konfliktushelyzet, az elhanyagolás, az életviteli problémák, illetve a gyermekkori devianciák okoznak nehézséget. Sokszor az óvodában, iskolában mutatott tünetek jelzik, hogy a család működése diszfunkcionális.

Továbbra is fennállnak a **gyermeknevelési problémák** a családok esetében. A szakemberek nem egy esetben találkoznak a gyermekek családon belüli **érzelmi elhanyagolásával**, mely felerősítheti a kortárs csoportok jelentőségét és negatív hatását, aminek következtében a gyermekek könnyebben sodródhatnak önvészélyeztető élethelyzetbe, rossz társaságba. Ennek egyenes következménye a negatív viselkedési formák megjelenése. A problémák hátterében túlnyomórészt az áll, hogy a szülők nagyon kevés minőségi időt töltenek gyermekeikkel. Az a szakemberek tapasztalata, hogy a látókörben lévő családok jelentős része életviteléből és alacsony iskolázottságából adódóan egyáltalán nem képes ezt a szülői gondoskodást megadni gyermekének. Gondot jelent az is, hogy a szülő nem rendelkezik megfelelő és következetes nevelési elvekkel és módszerekkel.

A **fizikai elhanyagolás** a gondozott gyermekek körében egyre gyakoribb, mely a szülő életviteléből, súlyos elhanyagolásából, nemtörődömségéből adódik. Ide tartozik, ha a szülő egyáltalán nem, vagy későn viszi orvoshoz a gyermekét, ha nem nyújt megfelelő biztonságot számára. Ha a gyermek alapvető szükségleteit nem elégíti ki megfelelően a szülő (kötelező védőoltások beadatásának elmulasztása, higiénés szükségletek elhanyagolása). Súlyos értelmi elhanyagolásnak minősül az oktatási, nevelési elhanyagolás: iskola és óvodalátogatási

kötelezettség elmulasztása, iskolai feladatok, teljesítményproblémák figyelmen kívül hagyása, együttműködés hiánya vagy szembefordulás az oktatási intézménnyel, annak rendjével, s a rendelkezésre álló és javasolt képzési és fejlesztési szolgáltatások igénybevételének elmulasztása.

Ha elhanyagolással találkoznak a szociális szakemberek, mindig vizsgálják a család szociális helyzetét. Amennyiben szükséges segítséget nyújtanak a különböző ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzájutásban, erősítik a szülői felelősségvállalást.

A **családon belüli konfliktus** egyik súlyos megjelenési formája a szülők között előforduló fizikai és érzelmi erőszak. Hatósági jelzéssel és személyes megkereséssel egyaránt találkoznak a családsegítők és az esetmenedzserek. Elsősorban a nők fizikai bántalmazása a jellemző, de kölcsönös fizikai agresszió is előfordult.

Ilyenkor kellő információ nyújtásával (OKIT, Áldozatsegítő Központ) tanácsadással, gondozással, szülői kompetenciák erősítésével, pszichológiai tanácsadás biztosításával segítenek, illetve hatósági intézkedést kezdeményeznek a gyermekek védelme érdekében.

A **családi-kapcsolati konfliktus**, illetve az ebből fakadó gyermekelhelyezési, kapcsolattartási viták is folyamatosan jelenlévő problématípusok. A válások és kapcsolattartási problémák eseteiben jellemző, hogy a szülők „eszközként” használják gyermekeiket arra, hogy hátrányt okozzanak a másik félnek. Sok család esetében családi-kapcsolati konfliktusok összekapcsolódnak az anyagi, foglalkoztatási problémákkal, illetve esetlegesen a szenvedélybetegséggel. A szülők részéről ritkán tapasztaljuk az egyéni felelősségvállalást, sokkal inkább a hárítás és hibáztatás jellemzi a segített szülőket.

Egy család felbomlása során sokféle probléma, nehézség, elakadás vetődhet fel. Egyre gyakrabban előforduló jelenség a **szülői, nagyszülői elidegenítés**, vagyis amikor az egyik szülő - nem is feltétlenül tudatosan – azon dolgozik, hogy a gyereket a másik szülőről, nagyszülőről leválassza, tőle érzelmileg eltávolítsa.

A konfliktusok, nézeteltérések megoldása érdekében minden esetben a meghatározott jogszabályok szerint járnak el a szakemberek, valamint konfliktuskezelési módszerekkel és egyéb speciális szolgáltatásokba való delegálással segítik a klienseiket.

Az **anyagi problémákkal** küzdők száma az előző évhez képest csökkenő tendenciát mutat. Ennek oka, hogy a szakemberek segítséget nyújtanak munkavállalási tanácsadással, önéletrajz írásában, megváltozott munkaképességű személyek ügyintézésében. Tapasztalatunk alapján

sokszor a felhalmozott közüzemi tartozások megfizetését nem tudták megoldani a családok segítség nélkül. Intézményünk ilyen esetekben különböző karitatív segélyszervezetekkel és/vagy a szükséges szervekkel felveszi a kapcsolatot a család anyagi helyzetének megsegítése érdekében. A kliens együttműködése esetén információnyújtással, tanácsadással, szolgáltatásokba való delegálással megelőzhető a problémák további súlyosbodása.

A **gyermekek intézménybe való beilleszkedésével kapcsolatos problémák** tekintetében a közösségi integrálódás vagy iskolai kirekesztés beszédes tünete lehet, ha a gyermek igazolatlanul mulaszt az iskolából, óvodából. A kirekesztés megelőzésében, kezelésében kiemelt szerepe van az adott intézményben jelen lévő óvodai és iskolai szociális segítőnek. Az elmúlt évben több esetben kaptunk jelzést a gyermekek magatartási problémái, agresszív viselkedése, a gyermekek közötti konfliktusok miatt. Ezekben az esetekben delegálták a családot a Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított pszichológiai tanácsadás igénybevételére a problémák megoldása érdekében.

Egyre több látókörben lévő család kapcsán kerül felszínre, hogy súlyos problémákat okoz a **tudatmódosító szerek** használata. Sok esetben azonban az érintettek és családtagjaik a szerfogyasztást tagadják. A feltételezett szerfogyasztás mindig társul súlyos elhanyagolással, illetve egyéb veszélyeztető tényezőkkel, így ezen családok a halmozott problémák miatt a Központ és Szolgálat látókörében vannak.

A szakemberek minden esetben tájékoztatást nyújtanak a drogambulancia és drogterápiás szolgáltatások fontosságáról és lehetőségeiről. Ha a szerfogyasztó elismeri, hogy tudatmódosító szert használ, és elfogadja a segítségnyújtást, úgy a családsegítők és esetmenedzserek delegálják az érintetteket Miskolcra a Drogambulancia Alapítványhoz. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, és érvényes TAJ jogosultság alapján ingyenes.

Az elmúlt évben három **fiatalkorú várandós** került a Szolgálat és a Központ látókörébe, amely a 2024. évi tíz fiatalkorú gravidához képest nagymértékű csökkenést mutat. Több esetben a szakemberek azt tapasztalják, hogy tizenéves kamaszok szinte felnőttként élik a mindennapjaikat, azonban a szakmai munka során az értő figyelem, a segítő beszélgetés, a felvilágosítás, a preventív tevékenységet segítette elő.

2025 évben két olyan jelzés érkezett az intézményünkhöz, amely fiatalkorú szuicid készletéről, vagy próbálkozásáról szólt. Amennyiben a gyermek öngyilkossági

gondolatokról, kísérletről számol be, vagy tudomást szerzünk róla, minél előbb szakemberhez kell irányítani. Minden esetben komolyan kell venni a gyermek jelzését. A szuicid veszélyeztetettség krízis állapotnak számít, így haladéktalanul segítséget kell nyújtanunk. A szakemberek ilyen esetekben az érintett gyermeket és szüleit azonnal Miskolcra a sürgősségi gyermekpszichiátriára irányítják.

A szociális munka során az értő figyelem, a segítő beszélgetés, az esetkonferenciák és esetmegbeszélések, a speciális szolgáltatásokba delegálások, az óvodai és iskolai szociális segítők által szervezett felvilágosító előadások a legfőbb lehetőségek mind a prevenciót, mind a problémák megoldását tekintve.

A Szolgálat és a Központ a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében komplex szakmai tevékenységet végez. Rendszeresen tartja a kapcsolatot a családdal, a jelzőrendszeri tagokkal, egyéb szakemberekkel és szervezetekkel.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés és annak tapasztalatai:

Észlelő- és jelzőrendszer működtetése

A jogszabályi előírásnak - 1997. évi XXXI. Tv. 17. §. - megfelelően a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat észlelő- és jelzőrendszert működtet a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, családok, egyének problémáinak minél előbbi felismerésére, enyhítésére, illetve megoldására. A Szolgálat feladata a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, ezek megoldására javaslatot készít, a jelzőrendszeri tagokkal való együttműködést megszervezi, tevékenységüket összehangolja.

Az észlelő- és jelzőrendszeri tagok együttműködésének célja a veszélyeztetettség minél előbbi felismerése, folyamatos információáramlás a probléma megoldása érdekében és jelzése az erre kijelölt szerv felé.

2025 évben 42 esetkonferencia résztvevői voltak a jelzőrendszer tagjai, melyek 85 gyermeket érintettek. A törvényi előírásnak megfelelően 2025. február 27-én került sor az éves szakmai tanácskozás lebonyolítására.

A Szolgálat 2025. évre vonatkozóan is a jelzőrendszeri tagok javaslatai alapján hónapokra lebontva megtervezte a szakmaközi megbeszélések témáit. Ezen alkalmak a hatékony

együttműködés elősegítését, a veszélyeztető problémák átbeszélését és megoldásának elősegítését is szolgálják.

2025. évben az alábbi témákban valósultak meg a szakmaközi megbeszélések:

1. 2025. április 15. szakmaközi megbeszélés a Polgárőr Egyesület tagjai és a Rendőrkapitányság illetékes szakembere között. A gyermekvédelem szempontjából illetékességük, hatáskörük, jelzési kötelezettségük, aktuális problémák, és megoldási lehetőségek megbeszélése.

2. 2025. június 05. „Továbbra is kapjanak ők is egy esélyt!” Tanoda bemutatkozása. Tájékoztatás munkájukról, programjaikról, a hátrányos gyermekek érdekében végzett tevékenységükről, felzárkóztatásuk lehetőségeiről.

Előadó: Rózsás Andrea- szakmai vezető

3.-4. 2025. június 11., 2025. október 01. kihelyezett szakmaközi megbeszélés a Deák úti EGYMI pedagógusaival a gyermekvédelmi feladatokról, aktuális problémákról.

5. 2025. október 09. Várandóságtól a 16 éves záróvizsgálatig, a védőnők feladatai a gondozás során.

Előadó: Vaszil-Tőkés Tímea - városi kollegiális védőnői mentor

6. 2025. október 16. kihelyezett szakmaközi megbeszélés a Gyámhatóságon. A születendő gyermek haza nem adhatósága, jogszabályváltozás megbeszélése

Előadó: Rajhárt Zoltán – Sátoraljaújhely Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztály osztályvezetője

Az együttműködés tapasztalatai

Valamennyi jelzőrendszeri tag jónak tartotta az intézményünkkel az együttműködést, a közös munkát. Segítő együttműködés, jó partneri kapcsolat, kölcsönös információcsere tapasztalható a tagok között. A köznevelési intézmények egyöntetűen pozitívan nyilatkoztak az óvodai és iskolai szociális segítők tevékenységéről. Mind a pedagógusok, mind a gyermekek bizalommal fordulnak felénk, és kérik segítségüket a felmerült problémák megoldásában.

2025-ben a Szolgálat három alkalommal szervezett kihelyezett szakmaközi megbeszélést, melynek során kötetlen formában lehetőség nyílt szűkebb körben az adott intézményt érintő aktuális problémák megbeszélésére.

A jelzőrendszeri tagok valamennyi szakmaközi megbeszélés témáját hasznosnak ítélték, mivel ezek a városunkban is megjelenő aktuális problémákat vetették fel.

A jelzőrendszeri tagoktól beérkezett értékelések alapján a hatékonyabb működés érdekében a javaslatok a következők voltak:

- Jelzőrendszeri internetes kommunikációs felület kialakítása, megnyitása.
- Közös családlátogatás a veszélyeztetett családoknál.
- Az információk intenzívebb megosztása a gondozásban lévő családokkal kapcsolatosan.
- A házi- és gyermekorvosok nagyobb mértékű bevonása a jelzőrendszeri tevékenységbe.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma Központ és Szolgálat vonatkozásában

Jelzőrendszeri tag	Jelzések száma 2024.	Jelzések száma 2025.
Egészségügyi szolgáltató	22	36
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	81	29
Köznevelési intézmény, szakképző intézmények	173	240
Átmeneti gondozást biztosító	4	0
Rendőrség	13	8
Ügyészség, bíróság	1	2
Pártfogó felügyelő	0	0
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	3	0
Gyermekjogi/ellátott jogi/betegjogi képviselő	0	0
Állampolgár, gyermekek és felnőttek érdekeit képviselő társadalmi szervezetek	27	34
Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal	28	17
Államfenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	3	2
Összesen:	355	368

2025. évben a jelzőrendszeri tagoktól érkezett jelzések tartalma nagymértékben változott az elmúlt évekhez képest. A 2025. évben jelzett problémák sokkal súlyosabbak, összetettebbek, szakmailag nagyobb kihívást jelentenek mind szakemberek, mind pedig a jelzőrendszeri tagok számára. Feltérképezésük több időt és utánajárást igényelt.

Az elmúlt évekhez viszonyítva megfigyelhető, hogy amíg korábban egy jelzés az esetek többségében egyszeri esetkezeléssel orvosolható volt, most számos jelzés igényel intenzív szociális segítő munkát a családokkal és a jelzőrendszeri tagokkal.

2025. évben a Központhoz 155, a Szolgálatához 213 jelzés érkezett. Kiugró növekedést mutat a köznevelési, szakképző intézményektől érkezett jelzések száma, továbbá növekedést mutat az állampolgároktól és az egészségügyi szolgáltatóktól kapott jelzések száma is.

Az intézményünkhöz a lakosság részéről továbbra is egyre több jelzés érkezett pszichoaktív szerekekkel kapcsolatosan.

A drogok illegális használata komoly társadalmi probléma. Helyi szinten is tapasztalható, hogy folyamatosan emelkedik a szerhasználók, és az ezzel összefüggésbe hozható bűncselekmények száma. A tudatmódosító szerek veszélyt jelentenek a használóra és a családra egyaránt. A drogprobléma hatékony kezelése társadalmi összefogást kíván.

A Szolgálatához és a Központhoz segítségért forduló, tudatmódosító szerekekkel kapcsolatba kerülő és annak hatásaival küzdő egyéneket és családokat információval látják el, segítik a kapcsolatfelvételüket a leszokásban segítséget nyújtó szervezetekkel, valamint nyomon követik, támogatják a szakemberek a szociális munka során.

Az alábbi problémák kapcsán érkeztek jelzések a Központhoz és a Szolgálatához:

- Igazolatlan és magas számú igazolt mulasztások
- Magatartási problémák, tanulási nehézség
- Gyermek érzelmi, fizikai elhanyagolása
- Gyermek vélelmezett bántalmazása
- Családi ház engedély nélkül történő elhagyása

A legtöbb jelzés a **köznevelési intézményektől** érkezett, amely az előző évhez képest 39 %-os emelkedést mutat, azonban a jelzések száma még így is elmarad a valóban tapasztalt problémáktól. A szakemberek továbbra is azt tapasztalják, hogy a jelzőrendszeri tagok sok esetben nem merik megtenni a jelzésüket, félnek annak következményeitől. A jelzőrendszer működtetése során a Szolgálat és Központ munkatársai rendszeresen felhívják a tagok figyelmét jelzési kötelezettségükre.

A jelzések tartalmukat tekintve széles skálán mozognak: szülői érdektelenség, elhanyagolás, étkezési díj tartozások, iskolai magatartási problémák, igazolatlan és magas számú igazolt hiányzások.

A jelzést követően a családsegítők három napon belül felkeresték a családot, tájékoztatták a szülőket és gyermeket a felmerült problémákról, a megoldási lehetőségeikről, és a normaszegés lehetséges szankcióiról. A szakemberek minden esetben küldtek visszajelzést a jelzést tevő intézmény felé. Nagy mértékben megkönnyítik a munkát a Család- és Gyermekjóléti Központ alkalmazásában álló óvodai és iskolai szociális segítők. Az ő közreműködésüknek is köszönhetően többnyire időben jelzésre kerültek a problémák az intézmények részéről.

Megfigyelhető, hogy az **egészségügyi szolgáltatók** által intézményünk felé küldött jelzéseinek száma is nőtt az elmúlt évhez képest. Az egészségügyi szolgáltatók részéről a jelzések továbbra is az elhanyagolás, higiéniai problémák kapcsán érkeztek, de az elmúlt évben kötelező védőoltás beadatásának elmulasztásáról is kaptunk megkeresést.

A Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott speciális szolgáltatások:

Óvodai- és iskolai szociális segítő szolgáltatás

Az óvodákban, iskolákban és kollégiumokban megjelenő professzionális szociális, gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekeknek, tanulóknak, a szülőknek és a pedagógusoknak egyaránt segítséget nyújt.

A járás területén a teljes gyermeklétszám alapján (2958 fő) 3 fő óvodai- és iskolai szociális segítő látta el az előírt feladatokat. 2025 évben összesen 640 szakmai tevékenységet végeztek 1160 fő ellátott személlyel kapcsolatosan.

A szociális szakemberek oktatási- nevelési intézményekben nyújtott tevékenységei között a leghangsúlyosabb az információnyújtás, a konzultáció, a csoportos szociális munka és az egyéni tanácsadás.

Az intézményekben egyre jelentősebb az igény a prevenciós interaktív előadások megvalósítására, melyek megszervezésére a Sátoraljaujhelyi járás oktatási és nevelési intézményeiben került sor. Ennek keretében az óvodai és iskolai szociális szakemberek segítik prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és a jelzőrendszer működését.

Az óvodai és iskolai szociális segítők a következő témákat érintve valósítottak meg csoportos foglalkozásokat és közösségi tevékenységeket összesen 90 alkalommal, melyek 1049 főt érintettek:

- Múzeumlátogatás - Kazinczy Ferenc Múzeum -
- Függőséget okozó szokások
- Önismeretet fejlesztő foglalkozások
- Bullying, iskolai bántalmazás
- A dohányzás, alkoholfogyasztás káros hatásai.
- Közösségépítő és empátiát fejlesztő foglalkozás
- Az internet és közösségi média használat veszélyei
- Az ünnepekhez (karácsony, húsvét, farsang, anyák napja, Márton nap) kapcsolódó kézműves foglalkozások.
- Kilépés a felnőtt életbe
- Pályaorientációs foglalkozás
- A helyes tisztálkodás fontossága
- Egészséges életmód
- Társas kapcsolatok a kamaszkorban
- Érzelmi intelligencia fejlesztése
- Asszertív kommunikáció

A szakmatámogatás keretében a szociális szakemberek által nyújtott tanácsadásra, információnyújtásra a pedagógusok részéről egyre inkább igény mutatkozott.

A szociális szakemberek a tevékenységükről szülői értekezleteken és a nevelő/tantestületi értekezleteken is tájékoztatást adtak.

Az óvodai és iskolai szociális segítők bekapcsolódása a gyermekvédelmi munkába sok segítséget jelentett az oktatási- nevelési intézményeknek. A diákok, pedagógusok és a szülők is egyre gyakrabban keresték őket nehézségeikkel. Ügyfélfogadási időben prevenciós munkát végeztek, valamint jelzett vagy észlelt probléma esetén pedagógusokkal, szülőkkel, gyerekekkel konzultáltak, segítséget nyújtottak a jelzés megtételében, delegáltak szolgáltatásokba, de a meglévő problémák megoldásában is feladatokat valósítottak meg.

A problémák feltárását és megoldását közvetlen tapasztalataikkal támogatták, elősegítve a hatékony esetkezelést, esetmegoldást. Az alapellátott és a védelembe vett gyermekek és családok esetében szoros együttműködést valósítottak meg a családsegítőkkal és az esetmenedzserekkel.

A hatósági intézkedés megtétele előtt fontos szerepük volt az esetleges problémák feltérképezésében, de a jogerőre emelkedett gyermekvédelmi intézkedések nyomán követésben is feladatokat végeztek. A szolgálat vagy a központ által szervezett esetkonferenciákon, esetmegbeszéléseken, szakmaközi megbeszéléseken is részt vettek.

Összekötő kapocsnak számítanak az iskola, az óvoda, a kollégium, a családsegítő munkatárs, az esetmenedzserek, valamint a család között.

Pszichológiai tanácsadás

A pszichológiai tanácsadás igénybevételére egyre nagyobb igény mutatkozik a járásban. A szakembert főként magatartási, szocializációs zavarok, beilleszkedési nehézségek, párkapcsolati problémák és családon belüli bántalmazásból eredő problémák miatt keresték fel a kliensek. A pszichológiai tanácsadás keretein belül a szolgáltatásba delegált személyek helyzetét az adott szakember felméri, szükség esetén tovább irányítja a helyi Pedagógiai Szakszolgálatához. 2025 évben összesen 65 szakmai tevékenység valósult meg, 86 fő vonatkozásában.

Készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat célja, hogy a sátoraljaújhelyi járás területén a gyermekjóléti szolgáltatást ellátó intézmények nyitvatartási idején kívül (éjszaka, hétvégén és ünnepnapokon) felmerülő krízishelyzetekben azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

A szolgáltatás működéséről a jelzőrendszer tagjainak és a lakosságnak a tájékoztatása megtörtént.

Szociális diagnózis

A Központban a járásban élő személyek számára jogszabályban előírtak szerint szociális diagnózis készítése igényelhető. A diagnózis készítése során a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata történik. A család megismerését, szükségleteinek feltérképezését és a jogosultságok megállapítását követően az igénylő tájékoztatást és segítséget kap a számára szükséges, a problémái megoldását segítő szolgáltatások igénybevételéhez.

Fogyatékoságügyi tanácsadás

A Család- és Gyermekjóléti Központban a MESZEGYI alkalmazásában álló szociális szakember kihelyezett ügyfélfogadással fogyatékoságügyi tanácsadást biztosít. A szolgáltatás igénybevételére havonta egy alkalommal van lehetőség. Feladata többek között tanácsadás biztosítása a fogyatékos személy és családtagjai számára, együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat munkatársaival.

A szolgáltatás hozzájárul a fogyatékosággal élő személyek önálló, önrendelkező, aktív életviteléhez, a támogató szolgáltatói környezet kialakításához, a teljes és hatékony társadalmi részvételhez és befogadáshoz. Elősegíti a fogyatékosággal élő személyek, családtagjaik, hozzátartozóik számára a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, hozzájárul az egyének, a családok, jóllétéhez, fejlődéséhez. A tanácsadásban célcsoport-specifikus ismeretekkel rendelkező szakember nyújt segítséget az érintetteknek és a velük kapcsolatba kerülő szakembereknek. A fogyatékoságügyi tanácsadás a Belügyminisztérium által kiadott módszertan alapján működik.

Egyéb tevékenységek megvalósulása

- A Szolgálat 2025. évben is folyamatosan fogadta a felajánlásokat, de szervezett formában is megvalósítottak ruha- és játékgyűjtéseket. A rászorulóknak számára egész évben folyamatosan biztosítottak adományokat.
- A csellengés megelőzése, visszaszorítása és a szabadidő hasznos eltöltése érdekében az óvodai és iskolai szociális segítők nyári játszóházi foglalkozásokat szerveztek két helyszínen, két időintervallumban. Az első alkalom a Csillagpont-Cserhaj épületében a Hunyadi u. 6. szám alatt 2025. 07. 07. – 07. 11., a második a Család- és Gyermekjóléti Központ telephelyén a Hősök tere 10. szám alatt 2025. 07. 21. – 07. 25. közötti időszakban a Katolikus Karitászzal közreműködésével valósult meg, melyeken összesen 35 fő vett részt.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ óvodai- és iskolai szociális segítői a köznevelési intézményben szervezett programjainak lebonyolításában is segítséget nyújtottak.
- A családsegítők és az esetmenedzserek a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családok figyelmét felhívták a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére. A jogosult családok tájékoztatása rendszeresen megtörténik, az ehhez szükséges nyomtatvány kitöltésében igény szerint segítséget nyújtottak. Azonban a szociális szakemberek meglátása, hogy a családok nem kívánnak élni nagyobb számban ezzel a lehetőséggel.

Szakmai munka összegzése és tapasztalatai

A Gyermekjóléti Központ és Szolgálat szakemberei az elmúlt időszakban is maximális odaadással és elhivatottsággal végezték munkájukat, elsődleges célként szem előtt tartva a gyermekek biztonságának megőrzését és a veszélyeztetettség csökkentését a hatályos jogszabályok keretein belül. Az esetkezelések során ugyanakkor folyamatos kihívást jelent, hogy a családokban generációk óta jelen lévő viselkedésminták és nevelési attitűdök mélyen beágyazódtak, ami nagyfokú szaktudást és türelmet igényel a változások elindításához.

Megállapítható, hogy a családokat érintő problémák nemcsak számszerűleg növekedtek, hanem összetettebbé is váltak. Ez a folyamat a szakemberek esetszámainak jelentős emelkedését vonta maga után, ami a fokozott felelősség mellett komoly szakmai túlterheltséget is jelent.

II.8. Idősek Otthona

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény Idősek Otthonát Sátoraljaújhely Város Önkormányzata működteti. Borsod – Abaúj- Zemplén vármegye területén élő ellátást igénylőket fogadja.

Az intézmény ellátási területén végzi:

- az ápolási- gondozási feladatokat a nyugdíjkorhatárt betöltött személyek részére, ha egészségi állapotuk rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 68 § (1) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglettel rendelkezik, valamint
- gondozza azokat a 18. életévüket betöltött személyeket, akik betegségük miatt nem tudnak önmagukról gondoskodni.

A bentlakásos elhelyezés jelentős változás egy idős ember életében, ezért kiemelt célunk, hogy intézményünk valódi, végleges otthonná váljon számukra, ahol békében, környezetükkel elégedetten élhetnek. Az ellátás igénybevétele minden esetben önkéntes, a felvétel a kérelmező vagy törvényes képviselője által benyújtott kérelem alapján történik. Az intézményvezető a beérkezett igényeket nyilvántartásba veszi, majd a kérelem benyújtását követően munkatársunk előgondozást végez és felméri a gondozási szükségletet. 2025. december 31-én 40 fő várt elhelyezésre intézményünkben. A várakozók egy része még nem kíván beköltözni, de kérelmét sem vonja vissza, ami üresedés esetén a felvételi sorrend módosulását eredményezheti.

A beköltöző első hetei kisebb, nagyobb mértékben krízis folyamatot indítanak el, mind a lakóknál, mind a családtagoknál, de érinti az intézményben élőket és dolgozókat. A mentálhigiénés feladatok mellett hangsúlyos az alapápolás- gondozási folyamat tervezése, az új lakó szükségleteit kielégítő szolgáltatás nyújtása, beillesztése a már működő „intézményi gépezetbe”.

A szolgáltatás feladata, hogy az intézmény alapidokumentumában meghatározott idős emberek otthoni ellátást biztosítsa az igénybe vevők részére. Az intézmény feladata, hogy a szolgáltatást úgy nyújtsa az ellátottak részére, hogy az megfeleljen az intézményi működést szakmailag is érintő szabályozásoknak, így:

- szakmai programnak,
- alapító okiratnak,

- szervezeti és működési szabályzatnak,
- házirendnek,
- jogszabályban meghatározott szakmai szempontoknak, az ott meghatározott feladat ellátási követelményeknek.

Az intézmény biztosítja az ellátást igénybe vevők egészségügyi ellátását. Az intézmény rendszeres orvosi felügyelet keretében biztosítja az ellátást igénybe vevő egészségi állapotának folyamatos ellenőrzését, egészségügyi tanácsadást, a szűrést, az orvos által elrendelt vizsgálat(ok) elvégzését- ha az intézmény keretei között megoldható- gyógykezelését.

Külön engedély szerint az idősek otthona jogosult szakápolási tevékenység nyújtására azon ellátást igénybe vevők részére, akiknek azt a háziorvos elrendeli. A szakápolási tevékenységek helyben történő biztosítása jelentősen lecsökkentette az ellátottak szakrendelésre történő kiszállításainak számát és elkerülhetővé vált az enyhébb lefutású betegségek esetén a kórházba kerülés.

A folyamatos ellátáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítottak. A berendezési tárgyak megfelelnek a lakók életkori sajátosságainak, egészségi állapotának és szükségleteinek. Az intézménybe felvételre kerülő lakók egyre nagyobb hányada küzd súlyos, döntően krónikus betegségekkel. Számos ellátott igényel folyamatos ellenőrzést és laboratóriumi vizsgálatokat. Munkánk során arra törekszünk, hogy a meglévő alapbetegségek kezelése mellett a lehető legnagyobb mértékben megelőzzük a szövődmények kialakulását.

Tapasztaljuk, hogy a régi ellátottjaink általános állapota a gondos ápolás mellett is romlik. Az újonnan beköltözők pedig már alaptól megromlott egészségi és mentális állapotban érkeznek az intézménybe. Ágyhoz kötött lakóinkat lehetőség szerint mobilizáljuk, minden ilyen esetben antidekubitor eszközök használatával minimálisra csökkentjük a decubitus előfordulását.

Az elmúlt évekhez képest a gondozási szükségletek is növekedtek, ami fizikailag és lelkileg is egyre nagyobb terhet ró szakdolgozóinkra. Sok esetben mi vagyunk az otthonban élők egyetlen támasza. Fontosnak tartjuk a biztonságos, nyugodt környezet és az ápolási-gondozási szükségletnek megfelelő feltételek biztosítását. A lakók ellátása önállóságuk megőrzése mellett, személyiségi jogaik tiszteletben tartásával és a szakmai protokollok betartásával valósul meg. A szakmai feladatok ellátása az egyéni gondozási tervekben foglaltaknak megfelelően, az orvos utasításainak betartásával történik. A gondozási terveket évente, illetve állapotromlás esetén soron kívül felülvizsgáljuk. A lakók ellátásával kapcsolatos eseményeket

eseménynaplóban, vizitfüzetben és az egyéni gondozási lapokon rögzítjük. Szemléletünk szerint intézményünkben a személyes intimszféra megőrzése mellett mindenki annyi és olyan segítséget kap, amennyire egészségi állapota szükségessé teszi.

Megoszlás a gondozási szükséglet alapján:

- Önellátásra képes: 22 fő
- Önellátásra részben képes: 20 fő
- Önellátásra nem képes: 26 fő
 - Rendszeres segítséget igényel, de közösségbe vihető: 6 fő
 - Rendszeres segítséget igényel, időszakos fekvő: 1 fő
 - Ágyban fekvő, ápolást igényel: 19 fő

Az ellátás keretén belül biztosítottuk a gyógyászati segédeszközök ellátását a rászorulóknak számára szakorvosi javaslat alapján. Célunk a minél gyorsabb és teljesebb rehabilitáció a mobilitás elősegítésével. A testtávoli segédeszközöket az intézmény térítésmentesen biztosította.

A lakók közül gyógyászati segédeszközt használók száma:

- Kerekesszék: 3 fő
- Járókeret: 34 fő
- Támbot: 5 fő
- Hallókészülék: 12 fő
- Inkontinens: 49 fő

A fenti adatok jól mutatják, hogy ellátottjaink milyen sokrétű segítségre szorulnak. Egyre kevesebben képesek önmaguk ellátására, sokan részben vagy teljesen képtelenek erre. A legtöbb ellátott a mindennapi tevékenységek során valamilyen szintű támogatást igényel.

Heti négy órában van orvosi ellátás, és szükség esetén telefonon is szakmai útmutatást ad intézményünk orvosa a lakók egészségügyi problémáival kapcsolatban. Az ellátásban részesülők térítésmentesen kapják a jogszabályban előírt hatóanyagú gyógyszereket, amelyeket az orvos alapgyógyszer listaként hagy jóvá. Gondoskodunk a gyógyszerek beszerzéséről és biztonságos tárolásáról. A járóbeteg-szakellátás igénybevétele időpont-egyeztetés alapján történik. Bár az időpontkérekések nem mindig zökkenőmentesek, igyekszünk jó

munkakapcsolatot fenntartani a szakrendelések dolgozóival. Akut betegségek esetén kórházi ellátást veszünk igénybe.

Rendkívüli események és járványügyi intézkedések

A beszámolási időszakban az Idősek Otthona részlegén egy ellátottnál makacs bőrvizketést és bőркиütéseket észleltünk. A kezdeti tünetek atipikus jellege miatt a pontos diagnózis felállítása összetett szakorvosi feladatot jelentett, de a célzott bőrgyógyászati vizsgálat végül rühesség (scabies) fertőzést állapított meg. Fontos kiemelni, hogy a lakók általános egészségi állapotában a fertőzés következtében minőségi romlás nem történt, az eset igazolhatóan kívülről bekerült bőrfertőzésből fakadt, nem pedig intézményi mulasztásból vagy a dolgozók szakmai hiányosságaiból.

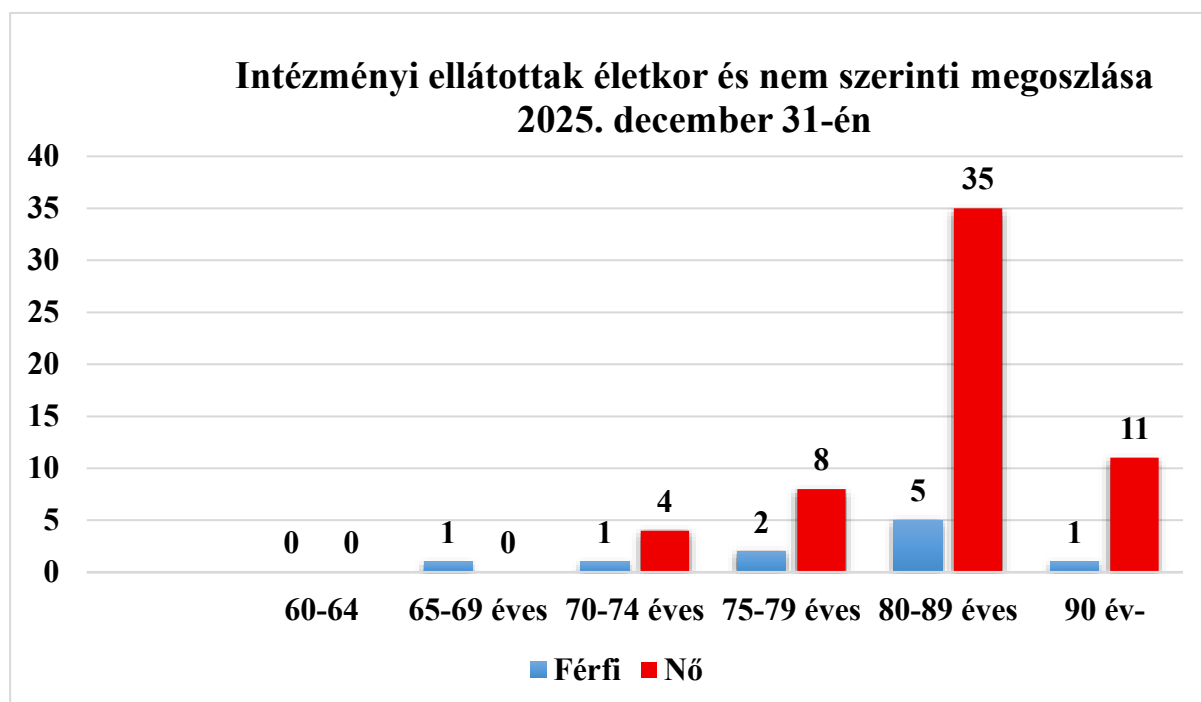
A diagnózis felállítását követően az intézmény vezetése haladéktalanul elrendelte a jogszabályban előírt járványügyi és higiénés protokollok szigorú betartását, amiről a szakhatóság mellett a lakókat, a hozzátartozókat is azonnal tájékoztattuk. Az érintett ellátottak mellett a közvetlen kontaktusnak kitett lakók és a személyzet egyidejű preventív kezelése is megtörtént. A terápia idejére részleges elkülönítést alkalmaztunk, kötelezővé tettük az egyszer használatos egyéni védőfelszerelések használatát, továbbá szigorított textilhigiénét (magas hőfokú mosás, gépi szárítás, vasalás) és parazitaellenes fertőtlenítő takarítást vezettünk be. Az intézkedéseket a Népegészségügyi Hatóság szakmailag felülvizsgálta és teljes mértékben megfelelőnek találta, további szigorításokat nem tartott indokoltnak. A karácsonyi ünnepi időszakra bevezetett ideiglenes látogatási korlátozások a hozzátartozók részéről maximális megértéssel és korrekt együttműködéssel párosultak, amelyet ezúton is köszönünk.

Sajnálatos módon a decemberi időszakban a kialakult egészségügyi helyzetet alaptalan, politikai célú hangulatkeltés és pánikkeltés övezte a közösségi médiában. Ez a rosszindulatú médiatámadás méltatlanul bélyegezte meg az egész ország előtt egy negyven éve jól működő, a hatósági ellenőrzéseken mindig elismerő értékelést kapó intézmény hírnevét, az itt élő időseket és az értük dolgozókat. A támadások hátterét jól mutatja, hogy azok megfogalmazói sem korábban, sem azóta nem érdeklődtek az ellátottak tényleges állapota és jólléte felől.

Az időben koordinált terápia és a szigorú higiéniai rendszabályok eredményeként a fertőzést teljesen elszigeteltük és rövid idő alatt felszámoltuk.

Dolgozóink, akik korábban a hóhelyzetek, az árvizek és a Covid-járvány idején is emberfeletti küzdelemmel álltak helyt, most is jelesre vizsgáztak. Az intézmény vezetése és személyzete a méltatlan külső támadások ellenére is emelt fővel, a belső higiénés protokollokat tovább

erősítve, a jövőben is mindent megtesz a ránk bízott idők biztonságáért és méltó gondozásáért.

Az átlagéletkor a férfiaknál 79év, a nőknél 85 év.

Az éves munkaterv alapján mentálhigiénés szakemberünk szervezi a szabadidő kulturált eltöltését és biztosítja a személyre szabott foglalkoztatást. Aktivitást segítő fizikai, szellemi-szórakoztató és kulturális tevékenységeket, valamint kis- és nagycsoportos foglalkozásokat szervez. Elsődleges célunk a befelé fordulás és az elmagányosodás megelőzése. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy lakóink minél tovább megőrizték fizikai és szellemi aktivitásukat. Ezért a mindennapi életük feladataiban szívesen részt vállaló ellátottainknak lehetőséget adunk különböző tevékenységek elvégzésére, hiszen a munkavégzés kiváló terápiás eszköz. Ilyen tevékenységek például az ünnepek díszítéseinek előkészítése, az ünnepeken való versmondás és éneklés, a szobai növények ápolása, a lakrészek kisebb takarítása, valamint a sütés és főzés.

A mentálhigiénés szakember feladata továbbá az új lakók beköltözésének és beilleszkedésének segítése, valamint mentális egyensúlyuk megteremtése. Csoportos foglalkozásokat tart a leépülő készségek és képességek szinten tartása, illetve javítása érdekében. Minden ellátott élhet szabad vallásgyakorlásának jogával. Havonta egy-egy alkalommal római katolikus és görög katolikus szentmisén, valamint református istentiszteleten vehetnek részt lakóink, emellett napi rendszerességgel használhatják az imatermet. Tornagyakorlatokra heti

rendszerességgel kerül sor, és tavasztól késő őszig lehetőség van sétára és levegőzésre a rendezett parkban. Közreműködünk a hivatalos ügyek intézésében, mint például lakcímváltozás bejelentése, közgyógyellátás intézése, számlák befizetése stb. Törekszünk a hozzátartozókkal való kapcsolattartásra is.

A szakmai szervezeti egységben folyamatos, 24 órás működési rendet biztosítunk. Az ápoló-gondozó munkakörben dolgozók 12 órás munkarendben, nappali (06:00-18:00) és éjszakai (18:00-06:00) váltott műszakban dolgoznak, háromhavi munkaidőkeretben. A személyzet fizikai és mentális terhelése folyamatosan nő. Ismert tény a szakemberhiány a szociális szektorban, melynek következménye a sok esetben túl terhelt ápolókkal és gondozókkal megvalósított segítségnyújtás. A szociális intézmények működési célja minden körülmények között az igénybe vevők emberi méltóságát megőrző szolgáltatásnyújtás kialakítása, fenntartása és az egyéni szükségletek teljeskörű kielégítése. A minőségi szakmai munka feltétele a munkaerő stabilitásának, továbbképzésének és a szükséges minőségi változások egyidejű megvalósulásának.

Egyre növekvő élettartammal megváltozott az idős emberek helyzete a társadalomban. Változnak a kapcsolataik, beszűkül a világuk, elszigetelődnek, elmagányosodnak. Egyre kevesebb azon háztartások száma, ahol több generáció él együtt.

Munkánk vezérfonala: „Úgy bánjatok az emberekkel, ahogy akarjátok, hogy veletek is bánjanak”. (Lukács evangéliuma 6,31)

III. A SZAKDOLGOZÓK TOVÁBBKÉPZÉSE

Intézményünk kiemelt figyelmet fordít a munkatársak folyamatos szakmai fejlődésére és a jogszabályi kötelezettségek pontos teljesítésére. A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló **9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet** értelmében a négyéves továbbképzési ciklus intézményünkénél 2022. július 1-jén indult újra. Ebből adódóan a személyes gondoskodást végző munkatársaink jelentős részének a jelenlegi ciklusban **2026. június 30-ig** kell eleget tennie a kötelező továbbképzési kötelezettségének.

A szakdolgozók továbbképzésének szervezése a 2025-ös év folyamán is tervszerűen és ütemezetten zajlott.

A beszámolási időszak tapasztalatai alapján nehézséget jelent, hogy a képzésszervező intézmények a szakmai kurzusok jelentős részét már nem ingyenes formában biztosítják. Annak érdekében, hogy a jogszabályi kötelezettségeket a 2026. június 30-i határidőre maradéktalanul teljesíteni tudjuk, intézményünk előre tervezett módon, a költséghatékonyságot szem előtt tartva ütemezi a munkatársak részvételét. A tervezés során kiemelten mérlegeljük a még elérhető ingyenes, valamint a szükséges költségtérítéses képzési alternatívákat.

A munkatársaink szakmai tudása a képzéseknek köszönhetően naprakész marad, új ismeretekkel gazdagodnak, és ezáltal intézményünk színvonalasabb szolgáltatást tud nyújtani. A jövőre nézve is kiemelt figyelmet fordítunk a képzési lehetőségek feltérképezésére és azok biztosítására.

IV. AZ INTÉZMÉNY GAZDÁLKODÁSA

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény az önkormányzat önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerve, saját gazdasági szervezettel.

Az intézmény 99,5 fős engedélyezett létszámmal működik, amely nemcsak nagyságrendjében, hanem az ellátott feladatok sokszínűségében is kiemelkedő. A munkavégzés három telephelyen zajlik, kilenc szociális szakfeladat keretében. Az intézmény tevékenysége magában foglalja a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátásokat, valamint a gyermekjóléti szolgáltatást és központ működtetését is. Minden korosztály képviselteti magát az ellátottak között. Az intézmény valamennyi tevékenységének középpontjában a segítségnyújtás áll, az egyes szakterületek eltérő jogszabályi háttérrel és képesítési követelményekkel rendelkeznek.

A foglalkoztatotti létszám miatt kiemelt figyelmet igényel a munkaerő- és bérgazdálkodás, valamint a munkaviszonyok létesítésével és megszüntetésével kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátása. A munkaügyi előadó folyamatosan rögzíti a KIRA rendszerben a bérszámfejtéshez szükséges adatokat, így különösen a ledolgozott órákat, túlórákat, pótlékokat, szabadságokat, betegszabadságot, táppénzt, valamint a személyes és adózási adatok változásait annak érdekében, hogy a Magyar Államkincstár által végzett havi bérszámfejtés és utalás pontosan történjen meg.

Az ápolói munkakörök esetében jelentős konkurenciának minősül a kórházi szféra valamint a családsegítők tekintetében a pedagóguspálya. A környező kisebb településeken biztosított cafeteria-juttatások is elszívó hatással bírnak.

Az intézmény működésében a pénz- és értékkezelés kiemelt jelentőséggel bír, ugyanis a 180 millió forintot meghaladó éves bevétel körülbelül egynegyede készpénzben folyik be.

A könyvelési feladatok az ASP integrált könyvelő és nyilvántartó rendszerben történnek. A kilenc különböző kormányzati funkció mellett elkülönítetten kerül nyilvántartásra a közfoglalkoztatás és a pályázati tevékenység is. A kiadásokat a felmerülés helye szerint könyveljük, míg a közvetlenül nem elkülöníthető költségeket előre meghatározott vetítési alap vagy százalékos arány alapján osztjuk fel. Az állami normatív támogatások elszámolása során nemcsak a vállalt teljesítménymutatók teljesítését szükséges igazolni, hanem azt is, hogy a támogatás felhasználása az adott szakfeladathoz kapcsolódóan történt.

A szociális feladatellátáshoz kapcsolódó állami támogatásokat az önkormányzat kapja meg az ellátotti létszám, az elvégzett tevékenységek, valamint az idősek otthonában foglalkoztatott szakdolgozók létszáma alapján, majd intézményfinanszírozás keretében továbbítja az intézmény részére. Az önkormányzat kizárólag az elkülönített intézményi könyvelés és a teljesítményadatok alapján tud elszámolni a szociális célú támogatások felhasználásával.

Kiemelt feladat az intézményi költségvetés megtervezése és annak végrehajtása. Az elmúlt évek inflációs folyamatai következtében különösen fontossá vált a körültekintő tervezés és az előirányzatok fegyelmezett kezelése. A személyi juttatások a minimálbérhez és a garantált bérminimumhoz igazodnak. Bár a táppénzen lévő dolgozók miatt bizonyos megtakarítás keletkezett, azt az intézmény dologi kiadásokra csoportosította át, mivel 2025-ben jelentősen emelkedtek az élelmiszer-, üzemanyag- és szolgáltatási költségek.

Az intézmény konyhája 300 adagos kapacitással működik. Hétköznapokon átlagosan 320–330 adag ebéd készül, szombaton mintegy 160, vasárnap pedig 130-140 adag. Emellett az idősek otthona lakói számára a napi további étkezések – reggeli, tízórai, uzsonna és vacsora – elkészítése is itt történik. A nyersanyagellátást részben az intézmény kertgazdálkodása segíti. Az elmúlt év időjárási viszonyai kedveztek a sárgarépa és főzőtök termésnek 6-6 mázsa termett, vöröshagymából is több, mint 4 mázsa, cukkiniből is 300 kg.

Bár 2025-ben az ételmezési alapnorma teljes mértékű betartása nehézségekbe ütközött, normaemelésre nem került sor, így a konyha továbbra is a 2022. december 1-jén megállapított normák alapján működött. Az intézményi térítési díjak felülvizsgálatára valamennyi ellátási forma esetében 2025. április 1-jével került sor.

Az intézmény munkáját éves átlagban hét fő közfoglalkoztatott segítette, akik kertgazdálkodási, parkgondozási, takarítási és ebédkihordási feladatokat láttak el. Ugyanakkor egyre nehezebb megfelelő munkaerőt találni a közfoglalkoztatotti munkakörök betöltésére.

A három telephelyen található négy épület fenntartása, fűtése, tisztán tartása és állagmegóvása jelentős anyagi ráfordítást és folyamatos odafigyelést igényel. Rendszeresen előfordulnak műszaki meghibásodások, például gépjárművek hibái, kazánleállások, zárszerkezeti problémák vagy csőtörések. Az elmúlt időszakban különösen gyakori problémát jelentettek a melegvíz-vezetékek meghibásodásai. Az Idősek Otthona melegvíz alapvezetékének kiváltása sikeresen megvalósult az elmúlt évben. Az intézmény gázkazánjai elavultak, alkatrész-utánpótlásuk már nem volt biztosított, egy használt gázkazán beépítése történt meg a régi kiváltására. Optikai kábel tervezés

és kiépítés is megvalósult az elmúlt időszakban, az intézmény számára sokkal kedvezőbb internet, telefon és tv szolgáltatás érhető el így. 2025. év júniusában egy Opel Vivaro ebédszállító jármű megvételére is sor került. A beszámolási időszakban az intézmény fokozott gazdálkodási fegyelemmel ugyan, de folyamatosan megőrizte fizetőképességét.

A 2025. évi intézményi költségvetés kiadásait kormányzati funkciókként bontásban az alábbi táblázat mutatja:

2025. évi kormányzati funkciók	Kiadás	Felhasználás e Ft-ban
102023 Időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátása	Személyi juttatások	245 483
	Munkaadókat terhelő járulékok	30 800
	Dologi kiadások	74 161
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	58
	Beruházás	1 083
	Összesen:	351 585
102031 Idősek nappali ellátása	Személyi juttatások	35 140
	Munkaadókat terhelő járulékok	4 594
	Dologi kiadások	3 053
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	1
	Beruházás	150
	Összesen:	42 938
101221 Fogyatékossgal élők nappali ellátása	Személyi juttatások	16 195
	Munkaadókat terhelő járulékok	2 392
	Dologi kiadások	5 428
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	4
	Beruházás	40
	Összesen:	24 059

2025. évi kormányzati funkciók	Kiadás	Felhasználás e Ft-ban
104043 Család- és gyermekjóléti központ	Személyi juttatások	45 962
	Munkaadókat terhelő járulékok	6 524
	Dologi kiadások	4 544
	Beruházás	1 501
	Összesen:	58 531
104042 Család és gyermekjóléti szolgálat	Személyi juttatások	24 499
	Munkaadókat terhelő járulékok	3 524
	Dologi kiadások	2 352
	Beruházás	0
	Összesen:	30 375
107052 Házi segítségnyújtás	Személyi juttatások	116 619
	Munkaadókat terhelő járulékok	17 979
	Dologi kiadások	2 265
	Beruházás	150
	Összesen:	137 013
107051 Szociális étkezés	Személyi juttatások	29 353
	Munkaadókat terhelő járulékok	4 140
	Dologi kiadások	52 669
	Beruházás	11 866
	Összesen:	98 028

2025. évi kormányzati funkciók	Kiadás	Felhasználás e Ft-ban
101222 Támogató szolgáltatás	Személyi juttatások	27 638
	Munkaadókat terhelő járulékok	3 963
	Dologi kiadások	7 015
	Beruházás	394
	Összesen:	39 010
101144 Szenvedélybetegek közösségi alapellátása (kivéve : alacsonyküszöbű ellátás)	Személyi juttatások	11 474
	Munkaadókat terhelő járulékok	1 647
	Dologi kiadások	2 256
	Beruházás	324
	Összesen:	15 701
41233 Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	Személyi juttatások	12 029
	Munkaadókat terhelő járulékok	807
	Dologi kiadások	1 543
	Összesen:	14 379
13390 Egyéb kiegészítő szolgáltatások	Személyi juttatások	318
	Munkaadókat terhelő járulékok	44
	Dologi kiadás	4 955
	Egyéb működési célú támogatás	538
	Összesen:	5 855
Összesen:	Személyi juttatások	564 710
	Munkaadókat terhelő járulékok	76 414
	Dologi kiadások	160 241
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	63
	Egyéb működési célú támogatás	538
	Beruházás	15.508
	Összesen:	817 474

V. SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Szerencsi Járási Hivatala 2025. április 16-án ápolásszakmai szakfelügyeleti ellenőrzést tartott az Idősek Otthonában, amely hiányosságot nem állapított meg. Ezt követően, 2025. július 10. és augusztus 15. között a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal lefolytatta az intézmény gazdálkodási rendszerének és gyakorlati tevékenységének ellenőrzését, mely szintén nem állapított meg hiányosságot.

VI. KAPCSOLATAINK

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézménynél azért dolgozunk, hogy segítő kezet nyújtsunk mindazoknak, akik koruk, betegségük, fogyatékoságuk vagy egyéb nehéz élethelyzetük miatt támogatásra szorulnak – a legkisebbektől az idősekig. Fontos számunkra, hogy a segítség időben megérkezzen, ezért aktívan keressük a kapcsolatot a rászorulókkal: munkatársaink személyesen, szórólapokon és hirdetésekben keresztül is tájékoztatják a lakosságot az elérhető szolgáltatásokról. Programjainkról, rendezvényeinkről a helyi médiában is rendszeresen hírt adunk.

Hiszünk benne, hogy valódi eredményeket csak szoros együttműködéssel lehet elérni. Nap mint nap válllvetve dolgozunk a háziorvosokkal, védőnőkkel, iskolákkal, óvodákkal, az egészségügyi intézményekkel, a rendőrséggel, a Gyámhivatallal és a Polgármesteri Hivatallal. Munkánkat az egyházi és civil szervezetek, valamint a helyi szolgáltatók is segítik. Nálunk az ellátottak jogai az elsők: az intézményünkben rendszeresen elérhető Ellátottjogi Képviselő segít a felmerülő kérdések tisztázásában. Emellett a Fogyatékoságügyi Tanácsadó is a lakosság rendelkezésére áll, aki havonta tart fogadóórát a Család- és Gyermejjóléti Központunkban.

Nagy hangsúlyt fektetünk a szakmai utánpótlásra, ezért örömmel mentoráljuk a szociális és egészségügyi pályára készülő diákokat és egyetemi hallgatókat. Különösen szoros kapcsolatot ápolunk a Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Technikummal és a Miskolci Egyetemmel. Intézményünk nyitott kapukkal várja az iskolai közösségi szolgáltatókat és a nyári diákmunkára jelentkező fiatalokat is. Emellett a Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályával együttműködve a közfoglalkoztatási programoknak is aktív részesei vagyunk.

VII. PÁLYÁZATOK

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata és a Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény közösen, konzorciumi formában dolgozik a helyi hátrányos helyzetű közösségek felemelésén. A **TOP_PLUSZ-3.1.2-21-B01-2022-00002** azonosítószámú komplex felzárkóztató program – amely még 2023 nyarán indult el – nem egy újkeletű kísérlet, hanem a korábban már megkezdett és bevált szociális munka közvetlen folytatása.

A program célja, hogy tartós szociális hálót biztosítson, segítsen a munkahelyteremtésben, támogassa a gyerekek tanulását, közelebb hozza az alapvető szolgáltatásokat, valamint érezhetően javítsa a közbiztonságot és a bűnmegelőzést.

A projekt a szegregált terület lakosságának feltárt problémáira – mint a rossz lakhatási körülmények, alacsony foglalkoztatottság és iskolázottság, rossz jövedelmi helyzet, alapvető kompetenciák hiánya, egészségügyi és mentális problémák, társadalmi konfliktusok, gyenge közösségi kapcsolatok és a rossz közbiztonság – kínál megoldásokat a rendelkezésre álló források figyelembevételével.

A projekt keretében számos program valósul meg:

- **Jelenlét alapú szociális munka:** 5 szociális munkás és 1 szociális asszisztens bevonásával 113 célcsoporttag egyéni és családi fejlesztése, mentorálása történik, 1 szakmai vezető irányításával. Az egyéni fejlesztési tervek felülvizsgálatára 2023. július hónaptól kezdődően három havonta kerül sor.
- **Munkaerőpiaci integrációt, foglalkoztathatóságot javító programok:**
 - Saját kezében a jövőd - egyéni tanácsadás és képzések.
 - Ügyintézés a munkavállalói piacon - segítség a munkakeresésben.
 - Sokszínű-befogadó munkahely a romáknak és másoknak - érzékenyítő programok a munkaadóknak.
- **Közösségfejlesztő, kulturális programok:**
 - Cigány kultúra, hagyományőrző programok - a helyi kultúra értékeinek megőrzése és bemutatása.
 - Közösségépítő és hagyományőrző témanapok - a közösségi összetartozás erősítése.

- Családi napok - közös élmények a családok számára.
 - Egészségnapok - egészségtudatosságra nevelő programok.
- **Kora gyerekkori fejlesztő programok:**
- Színházlátogatás gyerekeknek - kulturális élmények biztosítása.
 - Hagyományörző művészeti táborok szervezése gyermekeknek - kreativitás és hagyományok ápolása.
 - Kézműves foglalkozások gyerekeknek - manuális készségek fejlesztése.
 - Meseklub, Játshóház, Sportmúhely - játékos tanulási és mozgási lehetőségek.
- **Bűnmegelőzési és konfliktuskezelési programok:**
- Beszéljük meg! - mediációs és konfliktuskezelési tréningek.
 - Közlekedésbiztonsági nap - a biztonságos közlekedésre nevelés.
 - Börtöntúra – látogatás a Börtönmúzeumba - a bűn következményeinek bemutatása.
 - Bűnmegelőzés nap - figyelemfelhívó programok.
- **Egészségfejlesztő programok:**
- Kihívás napja - sportos aktivitások népszerűsítése.
 - Egészségklub - egészségügyi tanácsadás és szűrések.
 - Szülők klubja - szülői készségek fejlesztése és tapasztalatcsere.

A sátoraljaújhelyi felzárkóztató program nem csupán elmélet: a rendezvények és a mindennapi támogató munka aktívan zajlanak, ami lépésről lépésre javítja a rászorulóknak életminőségét és erősíti a város társadalmi összetartozását.

VIII. INTÉZMÉNYI ELISMERÉS

A Szociális Munka Napja alkalmából különös hangsúlyt fektettünk azoknak a szakembereknek a méltatására, akik nap mint nap elkötelezetten, magas szintű szakmai tudással és mély empátiával támogatják a ránk bízottakat. Ez az ünnep kiváló alkalom arra, hogy láthatóvá tegyük azt az áldozatos, sokszor háttérben zajló munkát, amely közösségünk megtartó erejét biztosítja. Külön öröm és büszkeség számunkra, hogy egy dolgozónk miniszteri elismerő oklevélben is részesült. Büszkék vagyunk elhivatott munkatársainkra, akiknek ezúton is köszönjük a mindennapi helytállást és a közösségért végzett áldozatos tevékenységet.

IX. JÖVŐRE VONATKOZÓ ELKÉPZELÉSEK, JAVASLATOK

Az előttünk álló időszak legfőbb javasolt célkitűzése a városi szociális háló megerősítése és az erőforrások hatékony koncentrációja. A hosszú távú jövőkép pillérei a szakosított ellátási formák hiánypótló bővítésének tervezése, valamint a szociális alapellátás strukturális és tartalmi megújítására irányuló javaslatok, amelyek együttesen garantálhatják a lakosság szociális biztonságát és a költségvetési hatékonyságot.

1. Méltóság alapú gondoskodás a nappali ellátásban (Fejlesztési terv)

A kezeletlen szenvedélybetegek és a felügyelet nélküli demens személyek jelenléte a közterületeken növekvő társadalmi és biztonsági kihívást jelent. Terveink szerint a jövőben megvalósítandó cél a demens- és szenvedélybetegek nappali ellátásának elindítása, megteremtve számukra a közösségi alapú, strukturált gondoskodás feltételeit.

- **A tervezett szolgáltatás lényege:** A javasolt nappali ellátás a méltóságról szólna. Biztosítaná, hogy a betegek ne a négy fal között, elszigetelten épüljenek le, hanem egy támogató közösségben kapjanak értelmes elfoglaltságot, ami bizonyítottan lassítja a betegség folyamatát.
- **Infrastrukturális elképzelések:** Az új funkciót lehetőség szerint egy már meglévő, elfogadott szociális épületben és telephelyen tervezzük kialakítani. Ez a megoldás a bevált helyszín miatt fokozott biztonságérzetet adna az ellátottaknak, és rendkívül költséghatékony lenne: két égető problémát oldana meg egyetlen ingatlan fenntartási költségéből. A szomszédos épületekkel és a zöldterületek bevonásával egy olyan komplex centrum koncepciója körvonalazódik, amely hosszú távon meghatározhatja a város szociális működését.

2. A Család- és Gyermekjóléti Központ tervezett fejlesztése

A bázist jelentő Család- és Gyermekjóléti Központ működését a növekvő esetszámokhoz és a problémák komplexitásához kívánjuk igazítani. A javasolt fejlesztések az adminisztratív hatékonyságra, a hálózati együttműködésre és a humánerőforrás védelmére fókuszálnak.

Tervezett stratégiai beavatkozási pontok:

- **A jelzőrendszeri felelősségvállalás erősítése:** A nagy esetszámok miatt kulcsfontosságú a jelzőrendszer tagjaival való proaktívabb együttműködés elősegítése. A tervezett közös családlátogatások és szakmaközi egyeztetések során elvárás lenne a tagok aktívabb és felelősségteljesebb jelzőrendszeri tevékenysége.
- **A munkafolyamatok tervezett ésszerűsítése:** A nagy munkateher miatt elengedhetetlen a belső protokollok jövőbeni finomhangolása, amely közvetlenül segítheti a napi adminisztráció és az esetkezelés fókuszáltabb, hatékonyabb végzését.
- **A szakmai minőség és az eredmények megőrzése:** Prioritásként tervezzük kezelni a rendszeres esetmegbeszéléseket és esetkonferenciákat. Ezek biztosítanak a folyamatos szakmai kontrollt, a kötetlen információáramlást a szakemberek között, valamint a komplex problémák többoldalú megközelítését.
- **Adományközvetítés fenntartása:** A családok anyagi nehézségeinek enyhítése érdekében a központ a jövőben is folyamatosan koordinálná a természetbeni adományok gyűjtését és célba juttatását.

X. ÖSSZEGZÉS ÉS JÖVŐBENI KIHÍVÁSOK

A folyamatos társadalmi és gazdasági változások közvetlen hatásaként a Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény feladatköre az elmúlt időszakban jelentősen kibővült. Intézményünk ma már a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti alapellátások, valamint a szakosított ellátások teljes spektrumát biztosítja a térségben élők számára:

- **Alapellátások:** szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek és fogyatékosok nappali ellátása, támogató szolgáltatás, szenvedélybetegek közösségi ellátása, valamint családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás.
- **Szakosított ellátás:** idősek bentlakásos intézményi gondozása.

Munkánk során a társadalom azon leginkább kiszolgáltatott csoportjait támogatjuk, akik halmozott – megélhetési, lakhatási, gyermeknevelési vagy önellátási – krízishelyzetben élnek.

Kritikus kockázati tényező a tervek megvalósításában: A humánerőforrás-krízis mára kritikussá vált. A szociális ágazat társadalmi és anyagi elismertségének hiánya, valamint a mindennapi munka rendkívüli mentális és fizikai terhei miatt a pálya a fiatalok számára egyáltalán nem vonzó. A folyamatos pályaelhagyás és a szakmai utánpótlás szinte teljes hiánya miatt a szakszerű feladatellátás hosszú távú fenntartása, valamint a fenti fejlesztési tervek megvalósíthatósága súlyos veszélybe került. Ennek megoldása a jövőbeli stratégiák alapfeltétele.

Sátoraljaújhely, 2026. június 03.

Csernai Ferencné
Csernai Ferencné
igazgató

Határozati javaslat:

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2026. (...) határozata

a Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény 2025. évi munkájáról szóló beszámoló elfogadásáról

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete döntött arról, hogy a Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény 2025. évi munkájáról szóló beszámolóját az előterjesztésben foglaltak szerint **elfogadja**.